

Міністерство освіти та науки України
Маріупольський державний університет
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протоколом засідання вченої ради
Економіко-правового факультету
від 19.11.2020 № 5

**Програма підсукової атестації
для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр»**

Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
спеціальність «073 Менеджмент»

Маріуполь – 2020

Програма комплексного кваліфікаційного державного екзамену для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання

Розробники: А.В.Балабаниць, професор кафедри менеджменту МДУ, доктор економічних наук

В.М.Мацука, доцент кафедри менеджменту МДУ, кандидат економічних наук

М.О.Горбашевська, доцент кафедри менеджменту МДУ, кандидат економічних наук

О.О. Скарга, доцент кафедри менеджменту МДУ, кандидат економічних наук

Програму комплексного кваліфікаційного державного екзамену схвалено на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від «17» листопада 2020 року № 8

ЗМІСТ

	СТОР.
ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА.....	4
БЛОК №1. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ	13
БЛОК №2. ТЕСТОВІ ЗАВАННЯ	21
БЛОК №3. РОЗРАХУНКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАВДАННЯ	51
ЛІТЕРАТУРА.....	54
ДОДАТКИ.....	55

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Державні іспити проводяться з метою перевірки рівня теоретичних знань та практичних навиків студентів-випускників спеціальності 073 «Менеджмент» (спеціалізація: Менеджмент бізнес-організацій) після вивчення теоретичних курсів спеціальних дисциплін:

- Економічна теорія;
- Менеджмент;
- Управління персоналом;
- Інвестиційний менеджмент;
- Теорія прийняття рішень;
- Технологічний менеджмент;
- Конкурентоспроможність підприємств.

Завдання, складені у відповідності з програмами спеціальних дисциплін, місять у собі три блока завдань:

- перший блок – теоретичні питання;
- другий блок – тестові завдання;
- третій блок - аналітично-розрахункове завдання.

Державні іспити спрямовані на опанування наступних компетентностей:

- Здатність діяти громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміння застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.
- Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.
- Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел.
- Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення, у тому числі у професійній діяльності; Здатність орієнтуватися у правовому середовищі, користуватися правами і свободами людини і громадянина, оцінювати правові механізми забезпечення господарської діяльності.
- Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і категорій менеджменту.
- Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах управлінської діяльності, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.
- Уміння ініціювати та формулювати на практиці нові управлінські ідеї, обґрунтовувати мету і завдання, необхідні ресурси для їх реалізації.
- Глибокі знання щодо створення організації, прогнозування та планування цілей її діяльності, формування систем контролю діяльності організації та мотивації персоналу.
- Здатність до аналізу і синтезу соціально значущих управлінських проблем і процесів, використовувати історичний
- Володіти спеціальними знаннями з точки зору реалізації адміністративних, інформаційно-аналітичних, підприємницьких, маркетингово-логістичних функцій управління.
- Мати системні знання принаймні з однієї спеціалізованої тематичної області (готельно-ресторанний бізнес, туристична індустрія, регіональне управління).
- Володіти сучасним рівнем інформаційної та комп'ютерної культури, мати практичні навички роботи на сучасній комп'ютерній техніці.

- Уміння будувати комунікаційну мережу для обміну інформацією та налагодження зворотного зв'язку в мікро- та макросередовищі організації.
- Здатність здійснювати комунікаційну діяльність, у тому числі в міжнародному середовищі, а також уміння працювати у колективі та команді.
- Уміння критично оцінювати явища, ситуації спираючись на отриманні знання, а також організовувати процес виконання завдань у відповідності до принципів «точно встрок».

Після вивчення теоретичні курси використовуються для формування наступних програмних результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 073 «Менеджмент» (ОПП «Менеджмент») у Маріупольському державному університеті:

- Світоглядні знання про загальнолюдські ціннісні орієнтири, буття людини, найістотніші взаємовідносини з природою, суспільством і духовним життям, про суспільно-історичну природу релігії, про сутність соціально-політичних процесів, що відбувались у минулому й відбуваються в сучасній Україні, усвідомлення сутності соціального життя та соціальної структури суспільства.
- Знання основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.
- Вміння збирати, обробляти, зберігати, продукувати, передавати й аналізувати професійно важливу інформацію з різних джерел.
- Знання з культурології, етики й естетики, уявлення про форми, види культури й механізми соціокультурної регуляції життєдіяльності суспільства, форми логічного мислення; набуття вмінь та навичок етичного, естетичного та загальнокультурологічного аналізу.
- Навички комунікації рідною та іноземними мовами в усній і письмовій формах у сферах професійного та ситуативного спілкування.
- Знання закономірностей психічної діяльності особистості та усвідомлення потреби в особистісному розвитку; вміння будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі навчання.
- Вміння приймати обґрунтовані рішення у суспільній та професійній діяльності.
- Знання основ теорії держави і права, основних прав і свобод людини, методів правового регулювання економіки.
- Ґрунтовні знання про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку, історичний розвиток господарств та економічної думки країн Європейської цивілізації, розуміння генезису та закономірностей функціонування економічних систем та систем управління.
- Знання закономірностей та тенденцій розвитку національної, регіональної та глобальної економіки, інтеграційних процесів, особливостей їх впливу на економічну діяльність підприємства, у тому числі міжнародну.
- Знання основних завдань та змісту підготовки фахівців з менеджменту, мети освіти та професійної підготовки, основних вимог до фахівця з управління та адміністрування.
- Вміння пошуку інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси (журнали, монографії, бази даних, on-line ресурси), успішне і систематичне використання різноманітних методів наукового дослідження.
- Теоретичні знання і практичні навички використання математичного апарату, методів кількісного вимірювання випадковості дії факторів впливу на економічні процеси, математичної статистики для планування, організації та управління виробництвом, оцінювання якості продукції, системного аналізу управлінських структур та систем технології.
- Вміння проводити системне дослідження діяльності організації.

- Знання щодо можливих варіантів позиціонування товару/послуги підприємства на внутрішньому та міжнародних ринках.
- Вміння добирати необхідну інформацію й виконувати планові розрахунки з операцій, розрахунки з економіко-управлінських операцій.
- Навички складання статистичної звітності про економічну діяльність підприємства та підрозділу, у т.ч. міжнародну.
- Вміння використовувати інструменти аналізу макро- і мікросередовища, здійснення моніторингу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.
- Вміння забезпечити реалізацію принципів виробничого, операційного, комунікаційного, стратегічного та адміністративного менеджменту у практиці діяльності підприємств і установ.
- Знання щодо використання різних джерел інформації з метою формування інформаційного забезпечення менеджменту діяльності підприємства.
- Вміння організовувати і контролювати виконання виробничої програми організацій і установ готельно-ресторанного бізнесу, туристичної індустрії, муніципального управління; уміння організовувати ресурсне забезпечення виробничих процесів у цих установах, а також здатність координувати та регулювати взаємовідносини з контактними аудиторіями.
- Здатність організовувати роботу зі збирання, систематизації й вивчення статистичної інформації, що характеризує показники виробничо-господарської діяльності підприємства та його підрозділів, а також підприємств на світових ринках.
- Знання щодо організації документообігу організацій і установ готельно-ресторанного бізнесу, туристичної індустрії, муніципального управління.
- Навички забезпечувати інформаційну підтримку прийняття стратегічних рішень щодо селекції потенційних партнерів у сфері менеджменту організацій
- Вміння здійснювати оформлення фінансово-розрахункових і банківських операцій.
- Вміння складати плани виробництва, графіків виробничо-операційного процесу, фінансових кошторисів.
- Здатність відстежувати, уточнювати, комбінувати, розраховувати основні показники діяльності підприємства (підрозділу).
- Здатність забезпечувати інформаційну, організаційну підтримку прийняття управлінських рішень.
- Навички щодо створення організації, прогнозування та планування цілей її діяльності, формування систем контролю діяльності організації та мотивації персоналу.
- Здатність знаходити та оцінювати нові ринкові можливості та формувати бізнес-ідею, а також здійснювати генерацію нових ідей щодо розробки системи послуг ринкової новизни, використовуючи інноваційні технології.
- Здатність здійснювати маркетингово-логістичні дослідження для розробки та реалізації маркетингової (логістичної) політики, організації та контролю роботи підприємства на ринку.

Усього один пакет завдань для проведення державних іспитів містить 15 варіантів.

Тривалість розв'язання: 2 астрономічні години. Передбачається користування обчислювальною технікою.

Кожний варіант передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навиків розрахунку та аналізу показників управлінської діяльності.

Програма державного екзамену для спеціальності «Менеджмент» складено відповідно до Освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності «Менеджмент» Маріупольського державного університету.

1 Вимоги до державної атестації осіб, які навчаються у Маріупольському державному університеті

1.1. Державна атестація випускників за спеціальністю «Менеджмент» здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки.

1.2. Атестація проводиться на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів зі спеціальності «Менеджмент» Маріупольського державного університету, з використанням загальнодержавного методу комплексної діагностики, а саме складання комплексного кваліфікаційного державного екзамену з фаху.

1.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі, з яких складаються анотації дисциплін, наведені у освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів зі спеціальності «Менеджмент» Маріупольського державного університету.

1.4. Атестація якості підготовки бакалавра з менеджменту щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОПП здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією (ЕК) Маріупольського державного університету з даного фаху.

2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного державного екзамену

2.1 Комплексний державний екзамен, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників МДУ.

2.2. Комплексний кваліфікаційний державний екзамен складається з трьох етапів:

1 етап – письмове висвітлення теретичних питань, що формують уміння зазначенні у ОПП «Менеджмент» та варіативної частини ОПП бакалавра зі спеціалізації «Менеджмент бізнес-організацій».

- Менеджмент;
- Управління персоналом;
- Інвестиційний менеджмент;
- Теорія прийняття рішень;
- Технологічний менеджмент;
- Конкурентоспроможність підприємств.

2 етап – тестова перевірка знань, що формують уміння, зазначені у освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів зі спеціальності «Менеджмент» Маріупольського державного університету з усього комплексу дисциплін:

- Економічна теорія;
- Менеджмент;
- Управління персоналом;
- Інвестиційний менеджмент;

3 етап – письмове розв'язання аналітично-розрахункової задачі, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок.

2.3. Технологія комплексного державного екзамену (стандартизованого контролю) включає такі технологічні етапи:

- створення банку питань, тестових завдань і розрахунково-аналітичних задач;

- проведення екзамену (процедура відповідей на теоретичні питання, тестування і розв'язання задач);
- перевірка відповідей на питання, тестових бланків та задач;
- оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

2.4. Маріупольський державний університет забезпечує дотримання правил проведення комплексного державного екзамену:

- уніфікація умов проведення вимірювань; методик обробки результатів тестування та форм їхнього подання;
- інформаційна та психологічна підготовка студентів до екзамену;
- зв'язок внутрівузівського поточного педагогічного контролю з єдиною галузевою системою атестації та ліцензування фахівців;
- дотримання вимог секретності при розмноженні екзаменаційних білетів, їх зберіганні та використанні.

3. Вимоги до теоретичного питання

Теоретичні питання комплексного кваліфікаційного державного екзамену з менеджменту є складовою частиною змістових модулів вищезазначених дисциплін.

Теоретичне питання має бути сформульоване чітко, лаконічно, конкретно. Теоретичне питання має висвітлювати одну із проблем чи важливе теоретично-прикладне завдання, що потребує від випускника продемонструвати рівень теоретичної підготовки із зазначеної проблеми, глибину усвідомлення важливості теоретико-прикладного завдання, а також здібності щодо обґрунтування напрямків вдосконалення вирішення зазначеної проблеми чи конкретного завдання.

Висвітлення теоретичного завдання має здійснюватися студентом діловою мовою, лаконічно, зі структурним розмежуванням окремих складових відповіді (суть, форми, принципи, види, напрями, шляхи, позитивні моменти та застереження тощо).

4. Вимоги до тестових завдань

4.1 Засобом діагностики є тестове завдання закритої форми з запропонованими відповідями, з яких вибирають правильні з множинним вибором (чотири відповіді, тільки одна з яких є правильною).

4.2. Система базових тестових завдань сформована шляхом експертної оцінки кожного завдання і їх сукупності та охоплює змістовні модулі з комплексу нормативних дисциплін, які визначено у освітньо-професійній програмі підготовки бакалавра зі спеціальності «Менеджмент».

4.3. Загальна структура: базові тестові завдання, які включено до державної атестації, згруповано до відповідних змістовних модулів нормативних дисциплін, наведено інструкцію з виконання тестових завдань.

4.4. Кожне тестове завдання закритої форми складається з двох компонент:

- а) запитальної (змістовної) частини;
- б) 4 відповідей;

4.5. Форма подання текстових або графічних тестових завдань повинна задовольняти таким рекомендаціям:

4.5.1 Тестові завдання однакової форми мають супроводжуватись однією інструкцією з їх виконання. При зміні форми тестових завдань формується відповідна нова інструкція.

4.5.2. Текст інструкції повинен відрізнятися від основного тексту (іншим шрифтом або кольором) та відокремлюватися від тестових завдань двокрапкою.

4.5.3. Запитальна частина тестового завдання формується у стверджувальній або запитальній формі стисло, чітко, без подвійного тлумачення.

4.5.4. Запитальна частина тестового завдання виділяється великими літерами або активним кольором.

4.5.5. Елементи відповіді частини тестового завдання мають окрему індексацію.

4.5.6. Можливі відповіді не відокремлюються будь-яким знаком.

4.5.7. Відповіді розташовуються під запитальною частиною симетрично.

4.5.8. Якщо відповідь передбачає певну процедуру обчислювання, то остання повинна бути простою, без необхідності застосування складових технічних засобів.

4.6. Тест (добірка тестових завдань кожного варіанта) має включати кількість тестових завдань, що є достатньою для забезпечення відповідної точності методу вимірювання. Ця характеристика має назву довжина тесту і складає 20 тестових завдань.

4.7. Тест має забезпечити пропорційне представництво визначених до державної атестації дисциплін та різноманітних змістовних модулів зі складу кожної з цих дисциплін.

	Назва дисципліни	Кількість тестових завдань
	Економічна теорія;	5
	Менеджмент;	5
	Управління персоналом;	5
	Інвестиційний менеджмент;	5
	Разом	20

5. Вимоги до комплекту аналітично-розрахункових задач

5.1 Аналітично-розрахункова задача за змістовними модулями дисциплін моделює умови, в яких може опинитися випускник у практичній діяльності на первинних посадах, імітує етапи процесу підготовки, прийняття і реалізації управлінського рішення.

5.2. Структура задачі: характеристика вихідних умов, інформаційне забезпечення, завдання - прийняти управлінське рішення /або підготувати проект такого рішення та оформити його належним документом (наказом, пояснювальною, доповідною запискою тощо).

5.3. Кожна задача доповнюється еталонним рішенням (покроковий алгоритм, форми робочих таблиць, основні формули розрахунків, індикативні числові відповіді, зразки форм документів тощо).

6. Процедура проведення кваліфікаційного екзамену

Отримавши екзаменаційний білет, студент знайомиться із змістом питань, визначає місце кожного з них у загальній структурі фахової підготовки. Готуючи відповідь на питання екзаменаційного білету, студент повинен визначити логіку відповіді на питання, скласти розгорнутий план відповіді у формі окремих тез, враховуючи при цьому зміст відповідних першоджерел та практичних матеріалів. Важливо також визначити для себе категоріальний апарат, на основі якого буде розглядатися зміст питання.

У разі сумніву щодо розуміння сформульованих у білеті питань або умов практичного завдання студент має право звернутися за поясненням до екзаменаційної комісії.

При проведенні письмового тестування використовуються стандартизовані бланки. Зразок оціночного бланку для оцінювання результатів державної атестації бакалавра зі спеціальності «Менеджмент» наведено у Додатку А.

На екзамені кожний студент групи отримує бланк для оцінювання відповіді. Викладач провадить інструктування щодо порядку заповнення бланку оцінювання. У бланку оцінювання кожен студент повинен зазначити власні реквізити (групу, прізвище, ініціали), дату проведення тестування

Отримавши бланки тесту, кожен студент у бланку відповідей фіксує номер свого варіанту. Номер правильної відповіді на кожне з тестових завдань проставляється до відповідної клітини поруч з номером запитання. Студент підписує бланк.

При вирішенні аналітично-розрахункової задачі завдання студент надає розгорнуте вирішення практичного завдання зі змістовним висновком.

7. Критерії оцінювання

1 Оцінювання результатів складання державного екзамену здійснюється у бальній системі в порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну та шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання результатів складання державного екзамену

100 - бальна шкала	ECTS	Національна шкала	Визначення
90 – 100	A	<i>відмінно</i>	<i>Відмінна</i> відповідь, виконання завдань лише з незначною кількістю помилок
82 – 89	B	<i>дуже добре</i>	<i>Добре</i> виконання завдань, вище середнього рівня з кількома помилками
74 – 81	C	<i>добре</i>	<i>Загалом</i> відповідь правильна, виконані завдання з певною кількістю грубих помилок
64 – 73	D	<i>задовільно</i>	<i>Задовільно</i> - непогано виконані завдання, але з великою кількістю недоліків
60 – 63	E	<i>задовільно</i>	<i>Достатньо</i> – відповідь і виконані завдання задовольняють мінімальні критерії якості
менше 60	F	<i>незадовільно</i>	<i>Незадовільна</i> відповідь, виконані завдання не відповідають критеріям якості

Державна комісія перевіряє висвітлення теоретичних питань, оцінює їх змістове наповнення, конкретику, лаконічність, послідовність викладення та виставляє оцінку.

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання

Повна відповідь на питання, яка оцінюється на оцінку «відмінно» (90-100 балів) А, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту наведеної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу явищ та процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів.

Відповідь на питання оцінюється на оцінку «добре» (82-89 балів) С, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття двох з пунктів, вказаних вище (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
- при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені незначні помилки в одному з наступних пунктів:
 - а) використання категоріального апарату;
 - б) використання методичного апарату;
 - в) формулювання назв установ та завдань, які перед ними ставляться;

г) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється на оцінку «добре» (74-81 бали) В, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох з пунктів, вказаних вище (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
- при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки в одному з наступних пунктів:
 - а) використання категоріального апарату;
 - б) використання методичного апарату;
 - в) формулювання назв установ та завдань, які перед ними ставляться;

г) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється на оцінку «задовільно» (60-73 бали) Е- D, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття шести з десяти пунктів, вказаних вище (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
- при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки під час:
 - а) використання категоріального апарату;
 - б) використання методичного апарату;
 - в) формулювання назв установ та завдань, які перед ними ставляться;

г) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється на оцінку «незадовільно» (0-59 балів) F, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття восьми чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);
- одночасно присутні три чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання на оцінку «задовільно»;
- висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;
- характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, неправильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

2. Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

<i>№</i>	<i>Кількість відповідей</i>	<i>Кількість набраних балів</i>	<i>Оцінка за ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
1.	понад 90% правильних відповідей	90 - 100	A	відмінно
2.	76 – 90% правильних відповідей	82 - 89	B	дуже добре
3.	60 – 75 % правильних відповідей	74 – 81 64 – 73 60 – 63	C D E	добре задовільно задовільно
4.	менше 60 % правильних відповідей	35 - 59	F	незадовільно

3. Оцінювання результатів розв'язання аналітично-розрахункової задачі у відповідності до еталонних відповідей відбувається за такими загальними критеріями:

№	Оцінка за національною шкалою	Коментар	Кількість набраних балів	Оцінка за ECTS
1.	відмінно	Завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином	90 - 100	A
2.	добре	Завдання виконано повністю, але допущені незначні неточності у розрахунках або оформленні, або при належному оформленні завдання виконано не менше ніж на 80%	82 – 89 74 - 81	B C
3.	задовільно	Завдання виконано не менш ніж на 70% за умови належного оформлення; або не менш ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки у розрахунках або оформленні.	64 – 73 60 - 63	D E

Підсумкова оцінка за державний екзамен виставляється на основі середньої арифметичної з трьох виконаних студентом етапів (теоретичні питання, тестове випробування, розв'язання аналітично-розрахункової задачі).

БЛОК №1. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

МЕНЕДЖМЕНТ

1. Сутність, види й завдання управління.
2. Ефективність управління.
3. Сутність менеджменту.
4. Закони та закономірності менеджменту.
5. Функції менеджменту.
6. Принципи менеджменту.
7. Методи здійснення управлінської діяльності.
8. Особливості сучасного менеджменту.
9. Предтечі наукового менеджменту.
10. Ф. Тейлор - засновник наукового менеджменту
11. Послідовники Тейлора. Раціоналістична школа.
12. А. Файоль - «батько наукового менеджменту» та інші представники класичної школи.
13. Хотторнські експерименти. Орієнтація управління на людину.
14. Системний підхід до управління.
15. Управлінські ідеї в Україні.
16. Поняття управлінського рішення.
17. Види управлінських рішень.
18. Виявлення та аналіз проблем.
19. Процес розробки раціонального рішення. Реалізація рішення.
20. Поняття стратегії.
21. Основні види стратегій.
22. Стадії формування стратегій.
23. Стратегічний аналіз і формування стратегій на основі матриць.
24. Вироблення стратегій на основі статистичних залежностей.
25. Стратегічні господарські зони.
26. Поняття планування.
27. Принципи планування.
28. Види планів.
29. Особливості поточних планів.
30. Методи планування
31. Поняття та ознаки організації.
32. Внутрішнє і зовнішнє середовище організації.
33. Закони організації.
34. Сутність і функції організаційної культури.
35. Параметри і основні типи організаційної культури.
36. Організаційне проектування.
37. Структура управління та її елементи.
38. Фактори, що впливають на управлінську структуру.
39. Різновиди комунікаційних структур.
40. Централізація і децентралізація управлінських повноважень.
41. Типи управлінських структур.
42. Шляхи вдосконалення організації управління.
43. Коло спілкування. Взаємовідносини між людьми в організації.
44. Поняття та ознаки трудового колективу.
45. Процес розвитку колективу.
46. Функції керівників. Якості керівника. Основні типи керівників.
47. Персонал і його чисельність.
48. Поняття і цілі ділової кар'єри.

49. Етапи кар'єри і її планування.
50. Організація набору кадрів.
- 51 Адаптація працівників.
52. Методи оцінки персоналу.
53. Способи раціоналізації персоналу.
54. Змістовні концепції мотивації.
55. Процесний підхід до мотивації.
56. Основні стилі керівництва. Одномірність і багатовимірність керівництва.
57. Стратегії подолання конфлікту.
58. Види і функції переговорів.
59. Управління на основі передбачення змін.
60. Види управлінського контролю.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

1. Методологія управління персоналом організації.
2. Роль управління персоналом в сучасному менеджменті організації.
3. Історичний аспект розвитку управління персоналом.
4. Взаємозв'язок управління персоналом з іншими економічними науками.
5. Поняття людських ресурсів та відмінності від поняття персоналу організації.
6. Особливості управління працівниками фізичної праці.
7. Особливості управління працівниками розумової праці.
8. Персонал як інтелектуальний капітал організації.
9. Рольовий аспект взаємодії менеджера та організації.
10. Управління персоналом як форма людських відносин.
11. Проблеми організації кадрової роботи на підприємстві.
12. Роль та місце служби кадрів в системі управління персоналом.
13. Визначення поняття «кадрова політика» та її основних напрямів.
14. Вплив зовнішнього та внутрішнього середовища організації на управління персоналом.
15. Задачі управління персоналом організації.
16. Принципи управління персоналом.
17. Методи управління персоналом.
18. Характеристика основних законів управління.
19. Структурні елементи системи управління персоналом організації.
20. Структура та поняття колективного договору.
21. Сутність та задачі процесу кадрового планування.
22. Методи планування в управлінні персоналом.
23. Підготовка кадрів підприємства: етапи, задачі, зміст.
24. Планування управлінських кадрів підприємства.
25. Вимоги до професійних характеристик менеджера.
26. Підходи до визначення чисельності персоналу.
27. Характеристики та основні якості персоналу організації.
28. Поняття оборотності кадрів, ефективності роботи персоналу, витрат на утримання персоналу.
29. Підходи до визначення оптимальної структури персоналу організації.
30. Формування моделі професійних компетенцій.
31. Процес пошуку кадрів: задачі, умови, цілі.
32. Методи пошуку кадрів: аналіз, класифікація, ефективність.
33. Джерела персоналу, робота із джерелами персоналу, підготовка, стратегічне планування.
34. Відбір кадрів: методи, форми, задачі.
35. Методи відбору кадрів в різних сферах діяльності.

36. Методи оцінки ефективності відбору кадрів.
37. Проведення співбесіди, цілі, методи, проблеми.
38. Тестування, підходи до впровадження тестових систем відбору.
39. Введення співробітника до справ організації: особливості, задачі, можливі проблеми.
40. Використання Інтернет технологій у процесі відбору кадрів.
41. Визначення ролі мотиваційної функції в управлінні персоналом.
42. Поняття потреби, підходи до визначення природи людських потреб.
43. Поняття мотиву та мотиваційного механізму.
44. Стимулювання як інструмент мотивації.
45. Класифікація методів мотивування персоналу.
46. Особливості управління мотивацією персоналу організації.
47. Поняття особистої вмотивованості менеджера.
48. Методи оцінки ефективності виконання мотиваційної функції.
49. Еволюція мотиваційних моделей у світі.
50. Напрями вдосконалення мотиваційного процесу в сучасному менеджменті.
51. Задачі організаційного навчання.
52. Форми та методи організаційного навчання.
53. Управління процесом підвищення кваліфікації.
54. Принципи складення навчальних планів.
55. Планування особистого розвитку працівника.
56. Взаємозв'язок організаційного навчання та стратегічного розвитку організації.
57. Практичне та теоретичне навчання працівників: суть та значення.
58. Оцінка ефективності організаційного навчання.
59. Управління процесом організаційного навчання.
60. Значення навчання працівників на сучасному етапі розвитку управління персоналом.
61. Визначення поняття «адаптація», її сутність, природа та передумови виникнення.
62. Напрями та види адаптації персоналу.
63. Моніторинг адаптаційних процесів в організації: методи, форми, значення.
64. Підготовка працівника до виконання службових завдань.
65. Етапи процесу адаптації, особливості управління.
66. Основні види адаптаційних стратегій поведінки.
67. Поняття та методи управління працездатністю робітника.
68. Визначення поняття адаптаційного стресу. Методи подолання наслідків.
69. Поняття організаційної культури. Складові елементи. Форми.
70. Основи управління організаційною поведінкою.
71. Поняття ділової кар'єри, її значення в управлінні персоналом.
72. Структура ділової кар'єри менеджера. Мотиви ділової кар'єри.
73. Етапи ділової кар'єри.
74. Підходи до планування ділової кар'єри.
75. Прогнозування ділової кар'єри працівника: проблеми. Задачі та перспективи.
76. Поняття кадрового резерву організації. Види та класифікація.
77. Методи формування кадрового резерву.
78. Управління кадровим потенціалом організації у довгостроковому періоді.
79. Оцінка праці та будівництва ділової кар'єри.
80. Організаційний розвиток та ділова кар'єра працівників
81. Поняття колективу, його природи та способів утворення.
82. Ознаки колективу, загальні та унікальні риси.
83. Взаємодія колективу та окремої людини. Роль менеджера в колективі.
84. Система колективних цінностей. Особливості роботи менеджера в складних колективах.

85. Класифікація та різновиди колективів.
86. Поняття та види психологічних контрактів
87. Поняття внутрішнього психологічного мікроклімату в колективі. особливості управління.
88. Поняття керівництва та лідерства в колективних формах взаємодії.
89. Проблеми соціально-психологічної сумісності керівника та колективу.
90. Тенденції розвитку технологій колективної роботи.
91. Поняття та природа соціальної ролі менеджера в колективі.
92. Класифікація соціальних ролей.
93. Особливості процесу розподілу соціальних ролей в колективі.
94. Теорії атрибуції, орієнтації, прихованих мотивів при аналізі менеджером підлеглих.
95. Методи організаційної роботи в колективі. Збори, зібрання, засідання.
96. Класифікація типів учасників колективних засідань.
97. Особливості підготовки до публічного виступу.
98. Оцінка результатів засідання, збору.
99. Поняття та види ділових бесід.
100. Стратегія та тактика ведення ділової бесіди.
101. В чому полягає сутність оцінки персоналу: значення, задачі, цілі.
102. Етапи процедури оцінювання.
103. Класифікація методів оцінки персоналу.
104. Процедура вибору ефективного методу оцінки персоналу.
105. Особливості методу оцінки 360 градусів.
106. Метод оціночного інтерв'ю, шкали рейтингів, незалежних суддів.
107. Принципи проведення оцінювальних бесід.
108. Принципи та завдання проведення атестації.
109. Особливості оцінки результатів атестації.
110. Напрями вдосконалення процедури оцінки персоналу організації.
111. Еволюція наукових підходів до розуміння керівництва.
112. Поняття психологічної структури особистості керівника. Типи його психологічного стану.
113. Принципи ефективного керівництва та лідерства.
114. Різновиди стратегій впливу керівника на колектив.
115. Технології соціального управління.
116. Особливості взаємодії керівника та підлеглих: переконання, довіра, співробітництво, критика.
117. Принципи використання методу критики в управлінні людьми.
118. Основи концепції «я-станів» Є.Бёрна. Поняття трансактив.
119. Методи залучення персоналу до прийняття управлінських рішень: кружки якості, консультації, активні групи и т.п.
120. Організація ефективного комунікаційного середовища.
121. Управління комунікаційними каналами.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1. Економічна сутність інвестицій. Класифікація інвестицій.
2. Суб'єкти інвестиційної діяльності. Держава як суб'єкт інвестування.
3. Об'єкти і напрями інвестування.
4. Мотивація інвестиційної діяльності.
5. Стадії інвестиційного процесу.
6. Суть, мета і завдання інвестиційного менеджменту.
7. Механізм інвестиційного менеджменту.
8. Система організаційного забезпечення інвестиційного менеджменту.
9. Методи інвестиційного аналізу.

10. Оцінка вартості грошей в часі.
11. Рішення з інвестиційних проектів у бізнесі.
12. Критерії ухвалення інвестиційних рішень.
13. Інвестиційна привабливість та умови ведення бізнесу в Україні.
14. Фактори оцінки інвестиційної привабливості регіону.
15. Критерії вибору, оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості галузевих напрямків інвестування.
16. Моніторинг інвестиційного ринку.
17. Прогнозування кон'юнктури
18. Етапи формування інвестиційної стратегії підприємства.
19. Середовище формування інвестиційної привабливості підприємства.
20. Типи фінансування інвестиційного процесу.
21. Способи залучення капіталу.
22. Прогнозування структури джерел інвестування.
23. Роль реального інвестування в розвитку підприємств.
24. Види реальних інвестиційних проектів.
25. Стадії життєвого циклу інвестиційного проекту.
26. Інвестиційні проекти та їх комерційна спроможність в бізнесі.
27. Методи оцінки ефективності реальних інвестицій.
28. Основні показники оцінки реальних інвестиційних проектів – чистий приведений дохід, індекс прибутковості, період окупності, внутрішня норма прибутковості.
29. Планування інвестиційної діяльності підприємств та інших суб'єктів бізнесу.
30. Цілі, завдання, зміст і структура бізнес-плану реального інвестиційного проекту та вимоги до його розробки.
31. Методика розробки бізнес-планів будівництва нового підприємства та реконструкції діючого підприємства.
32. Характеристика інвестиційних якостей окремих інструментів фондового ринку.
33. Моделі оцінки ефективності окремих інструментів фондового ринку.
34. Інвестиційний портфель та його структура.
35. Принципи формування інвестиційного портфеля.
36. Етапи формування інвестиційного портфеля.
37. Управління інвестиційним портфелем.
38. Концепція інвестиційних ризиків.
39. Методи вимірювання ризиків.
40. Класифікація інвестиційних ризиків.
41. Заходи для запобігання ризикам або зменшення їх.
42. Управління ризиками.
43. Пріоритети державної інвестиційної політики.
44. Форми та важелі державного регулювання інвестиційної діяльності.
45. Основні напрями інвестиційної політики України.
46. Сутність стратегії і тактики інвестування.
47. Проблеми залучення інвестицій в Україну.
48. Переваги і недоліки від іноземних інвестицій в економіку України.
49. Процеси концентрації та інтеграції капіталу в економіці.
50. Напрями розвитку та впровадження інноваційних інформаційних технологій в Україні.

ТЕОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

1. Природа управлінських рішень.
2. Класифікація управлінських рішень.
3. Методологічні основи прийняття управлінських рішень.
4. Оцінка ефективності рішень, які приймаються.

5. Загальна формальна математична модель прийняття рішень.
6. Інформація та фактор часу при прийнятті рішень.
7. Прийняття рішень і ризик. Причини ризику.
8. Принципи прийняття рішень.
9. Поняття системи в задачі прийняття управлінських рішень. Класифікація систем.
10. Властивості системи як об'єкта прийняття рішень.
11. Цілісність систем. Синергетика.
12. Емерджентні властивості системи.
13. Системний підхід та системний аналіз.
14. Системний підхід до прийняття управлінських рішень. Дерево рішень.
15. Математична модель задачі прийняття рішень за умов багатокритеріальності.
16. Парето-оптимальні рішення.
17. Методи Фішберна, Уея, бальний.
18. Поняття невизначеності, її види та причини виникнення.
19. Ризик. Класифікація ризиків.
20. Оцінка ризику. Методи управління ризиком.
21. Ризик-менеджмент. Способи зниження ризику.
22. Диверсифікація як спосіб зниження ризику.
23. Недиверсифікований ризик.
24. Хеджування як спосіб зниження ризику.
25. Критерій недостатніх обґрунтувань Лапласа.
26. Максимінний критерій Вальда.
27. Критерій мінімаксного ризику Севіджа.
28. Критерій песимізму-оптимізму Гурвіца.
29. Основні поняття теорії ігор та їх класифікація.
30. Антагоністичні ігри. Математична модель.
31. Рішення матричної гри (2*2).
32. Теорема про активні стратегії.
33. Спрощення матричних ігор.
34. Безколяційні ігри. Знаходження оптимальних рішень безколяційної гри.
35. Знаходження рішень оптимальних по Парето.
36. Знаходження рішень оптимальних по Нешу.
37. Прийняття рішень за умов багатокритеріальності.
38. Прийняття рішень за умов ризику.
39. Прийняття рішень за умов невизначеності середовища.
40. Прийняття рішень за умов конфлікту.

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1. Місце технологічного менеджменту в загальній системі управління підприємством.
2. Характерні ознаки технологічного менеджера в умовах ринкової економіки.
3. Характеристика функцій технологічного менеджменту.
4. Методи і засоби технологічного менеджменту.
5. Роль технологічного менеджменту в бізнес-плануванні виробництва.
6. Життєвий цикл технології виробництва
7. Сучасна система управління якістю продукції.
8. Світові тенденції вдосконалення технологічного менеджменту.

9. Менеджмент як система управління підприємствами в умовах ринкової економіки.
Менеджер - професійний управляючий підприємницькою діяльністю.
10. Наукові основи функціонування технологічного менеджменту.
11. Роль мистецтва та навичок управління виробничими колективами.
12. Менеджмент як система управління підприємствами в умовах ринкової економіки
13. Менеджер - професійний управляючий підприємницькою діяльністю
14. Характерні ознаки сучасного менеджера
15. Бізнес-план як першооснова менеджменту
16. Класифікація ТМ за видами і формами
17. Наукові основи функціонування ТМ
18. Роль мистецтва та навичок управління виробничими колективами
19. Основні функції ТМ
20. Методологічні ознаки ТМ
21. Методи реалізації ТМ
22. Місце технологічної підготовки виробництва в системі підготовки виробничого процесу
23. Загальна характеристика складових виробничого процесу - основний, допоміжної та обслуговуючої
24. Завдання технологічної підготовки виробництва (ТПП)
25. Розподіл функцій між різними рівнями технологічного менеджменту
26. Методики розрахункового визначення норм витрати матеріально-технічних ресурсів

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

1. Поняття «конкуренція» та її види.
2. Основні характеристики конкурентоспроможності підприємства.
3. Методи нецінової конкуренції.
4. Зміст поняття «конкурентне середовище підприємства».
5. Характеристика конкурентних сил ринку.
6. Показники, що характеризують інтенсивність конкуренції на ринку.
7. Методи розрахунку ринкової частини підприємства.
8. Характеристика конкурентних сил за М. Портером.
9. Поняття та етапи проведення конкурентної сегментації.
10. Поняття конкурентне позиціонування.
11. Характеристика моделі позиціонування.
12. Показники оцінки конкурентоспроможності персоналу.
13. Зміст поняття «управління конкурентоспроможністю».
14. Характеристика рівнів конкурентоспроможності підприємств.
15. Основні напрямки оцінки конкурентоспроможності.
16. Зміст поняття «конкурентні переваги».
17. Сутність концепції конкурентних переваг М. Портера.
18. Шляхи досягнення підприємством конкурентних переваг.
19. Поняття «ключові фактори успіху», їх типи.
20. Характеристика основних джерел конкурентних переваг в маркетингу.
21. Внутрішні конкурентні переваги, їх характеристика.
22. Зовнішні конкурентні переваги, їх характеристика.
23. Характеристика етапів діагностики управління конкурентоспроможністю.
24. Сутність поняття «стратегічний потенціал підприємства».
25. Основні напрямки дослідження маркетингового аспекту внутрішнього потенціалу.
26. Сутність поняття «конкурентний ризик».

27. Важливіші джерела конкурентного ризику.
28. Алгоритм процесу управління конкурентним ризиком.
29. Рівні конкурентного ризику, їх характеристика.
30. Сутність поняття «конкурентні стратегії».
31. Заходи щодо сприяння реалізації сфокусованої стратегії диференціації.
32. Стратегічний зміст моделі п'яти конкурентних сил.
33. Різновиди маркетингових стратегій за Ф. Котлером.
34. Зміст стратегічних дій, направлених на захист ринкової частки.
35. Зв'язок понять конкурентоспроможність та споживача цінність продукту.
36. Суть ланцюжка цінностей та його зв'язок з конкурентною перевагою.
37. Специфічні риси методів аналізу конкурентних переваг.
38. Поняття «конкурентний статус фірми» за І Ансоффом.
39. Визначення ступеня забезпеченості елементів стратегічного потенціалу фірми необхідним ресурсам.
40. Характеристика основних етапів технології конкурентної діагностики.
41. Конкурентна карта ринку, її побудова та використання.
42. Підходи до вибору бази порівняння для оцінки конкурентоспроможності продукції.
43. Позитивні та негативні впливи конкуренції на економіку.
44. Відмінність внутрішньогалузевої та міжгалузевої конкуренції.
45. Функціональна, видова та між фірмова конкуренція.
46. Явна цінова конкуренція та прихована.
47. Конкурентна сила споживача.
48. Складові дослідження маркетингової конкурентної політики.
49. Оцінка конкурентоспроможності товарного портфеля підприємства.
50. Етапи діагностики управління конкурентоспроможністю підприємств.

БЛОК №2. ТЕСТОВІ ЗАВАННЯ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1 Державний борг – це:

- 1 заборгованість населення, фірм, банків і зарубіжних держав перед урядом даної країни;
- 2 заборгованість уряду перед населенням країни;
- 3 заборгованість уряду даної країни перед іноземними державами;
- 4 заборгованість уряду перед всіма господарюючими суб'єктами, як даної країни, так і зарубіжних країн.

2. Відмінність між грошовими агрегатами визначається:

- 1 кон'юнктурними цілями уряду;
- 2 відмінністю виконуваних ними функцій;
- 3 різним ступенем ліквідності;
- 4 різним характером попиту на різні компоненти грошової маси.

3 Яка з перерахованих статей не відноситься до доходів державного бюджету:

- 1 надходження від приватизації;
- 2 чисті надходження від залучення коштів з ринку вільних капіталів;
- 3 митні збори;
- 4 трансфертні платежі населенню.

4 Комерційний кредит – це:

- 1 кредит комерційних банків;
- 2 кредит під високі відсотки;
- 3 взаємокредитування підприємств;
- 4 кредит під заставу нерухомості.

5 Яка з перерахованих статей не відноситься до витрат державного бюджету:

- 1 виплати по державному боргу;
- 2 доходи від державної власності;
- 3 адміністративно-управлінські витрати;
- 4 позики і допомога іноземним державам.

6 Банківський прибуток – це:

- 1 різниця між ставками відсотка за кредитами і депозитами;
- 2 різниця між всіма доходами і витратами банку;
- 3 відсоток по банківських кредитах;
- 4 відсоток по банківських депозитах.

7 Купівельна спроможність грошей в умовах інфляції:

- 1 знижується;
- 2 підвищується;
- 3 не змінюється;
- 4 може і підвищуватися, і знижуватися.

8 Грошово-кредитна політика проводиться:

- 1 урядом країни;
- 2 фінансово-кредитними установами країни;
- 3 Центральним банком;
- 4 Міністерством фінансів.

9 Власність – це:

- 1 відношення людини до речей;
- 2 сама річ;
- 3 особисте відношення до блага;
- 4 відносини людей один до одного з приводу привласнення речей.

10 До функцій Центрального банку не відноситься:

- 1 розрахункове касове обслуговування підприємств;

- 2 забезпечення необхідного ступеня ліквідності банківської системи;
- 3 встановлення мінімальних норм обов'язкових резервів;
- 4 встановлення ставки фінансування.

11 Бюджет існує:

- 1 тільки у держави;
- 2 у держави і підприємств реального сектора економіки;
- 3 у всіх економічних суб'єктів;
- 4 у важливих структур федерального рівня.

12 Яка з перелічених шкіл економічної теорії була історично першою:

- 1 марксизм;
- 1 меркантилізм;
- 2 кейнсіанство;
- 3 фізіократи.

13 Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- 1 метод фізико-природних спостережень;
- 2 метод наукової абстракції;
- 3 метод індукції та дедукції;
- 4 метод аналізу та синтезу.

14 Обмеженість ресурсів означає, що:

- 1 в суспільстві вони є у такій кількості, якої не досить для виробництва необхідних товарів та послуг;
- 2 за їх допомоги неможливо одночасне і повне задоволення усіх потреб;
- 3 ресурсів досить тільки на виробництво предметів споживання;
- 4 ресурсів досить тільки на виробництво засобів виробництва.

15 Товарне господарювання – це така форма організації економіки, за якої:

- 1 продукти праці виробляються для обміну на ринку;
- 2 існує замкнутість виробників;
- 3 продукти виробляються для внутрішнього господарського споживання;
- 4 прямий зв'язок між виробництвом та споживанням;

16 Товар – це:

- 1 річ, якій властиві споживна вартість або корисність;
- 2 річ, яка є продуктом праці людини;
- 3 річ, яка здатна обмінюватися на іншу річ або гроші;
- 4 усі відповіді вірні.

17 Чи тотожні поняття корисність і користь:

- 1 так;
- 2 ні;
- 3 так, тому що вони спонукають до здійснення актів купівлі-продажу;
- 4 не можна їх співставляти.

18 Ринок – це:

- 1 сукупність актів купівлі – продажу;
- 2 взаємодія попиту та пропозиції;
- 3 економічна форма обміну, коли продукт існує в якості товару;
- 4 усі відповіді вірні.

19 Що відноситься до інфраструктури ринку:

- 1 банки;
- 2 ярмарки;
- 3 валютні біржі;
- 4 усі відповіді вірні.

20 Конкуренція – це:

- 1 боротьба виробників за отримання найвищого прибутку;
- 2 боротьба споживачів за право купувати товари за нижчими цінами;

- 3 економічне змагання за отримання найкращих результатів;
- 4 усі відповіді вірні.

21 Поняття досконалої конкуренції припускає, що:

- 1 в галузі діє значна кількість виробників товарів, що випускають неоднорідну продукцію;
- 2 товари, що випускаються значною кількістю фірм, стандартизовані;
- 3 є лише один покупець даної продукції;
- 4 інформація продавців та покупців про ринок суттєво обмежена.

22 Монополія – це ринкова структура, коли:

- 1 існують майже нездоланні бар'єри щодо входу до галузі;
- 2 діє лише один покупець;
- 3 існує найбільша кількість конкуруючих між собою виробників;
- 4 відсутній контроль за цінами продукції.

23 Закон пропозиції при інших рівних умовах установлює:

- 1 зворотний зв'язок між ціною та кількістю запропонованого товару;
- 2 прямий зв'язок між кількістю та ціною запропонованого товару;
- 3 зворотний зв'язок між ціною та якістю запропонованого товару;
- 4 прямий зв'язок між доходом та кількістю запропонованого товару.

24 Ринок товару знаходиться у рівновазі, якщо:

- 1 обсяг попиту на товар дорівнює обсягу пропозиції даного товару;
- 2 на ринку не існує надлишку чи нестачі;
- 3 на ринку обсяг запропонованої продукції повністю задовольняє споживача за зазначеною ціною;
- 4 усі відповіді вірні.

25 Виділіть рису, яка характерна для товарного виробництва та не характерна для натурального господарства:

- 1 обмін діяльністю між людьми.
- 2 виробництво продуктів для обміну.
- 3 використання засобів праці.
- 4 використання засобів виробництва.

26 Яка з наведених цілей фірми є найбільш важливою:

- 1 отримання прибутку;
- 2 максимізація продажу;
- 3 підвищення якості продукції;
- 4 збільшення заробітної плати робітників.

27 Яка країна вважається батьківщиною паперових грошей:

- 1 Англія.
- 2 Греція.
- 3 Індія.
- 4 Китай.

28 У функції держави в ринковій економіці не входить:

- 1 регулювання цін на продукцію приватного сектора;
- 2 законотворча діяльність;
- 3 підтримка конкурентного середовища;
- 4 антициклічне регулювання економіки.

29 Середні постійні витрати – це:

- 1 витрати на сировину, обладнання, з/пл.;
- 2 бухгалтерські витрати на одиницю продукції;
- 3 постійні витрати в розрахунку на одиницю продукції;
- 4 економічні витрати на одиницю продукції.

30 Середні змінні витрати – це:

- 1 витрати на сировину, електроенергію виробничого значення, з/пл., робочих в розрахунку на одиницю продукції;

- 2 змінні витрати на одиницю продукції;
- 3 (сукупні витрати – постійні витрати)/ обсяг виробництва;
- 4 усі відповіді вірні.

31 Валовий дохід – це:

- 1 виторг від реалізації продукції – бухгалтерські витрати;
- 2 вартісне вираження усієї виробленої продукції;
- 3 дохід, отриманий від усіх видів діяльності платника податку;
- 4 виторг від реалізації – економічні витрати.

32 Для обчислення величини національного доходу необхідно:

- 1 відняти з величини ВВП суму непрямих податків;
- 2 зменшити величину ВВП на суму зносу основних фондів, які використовуються;
- 3 відняти з величини ВВП суму амортизаційних відрахувань за даний період, суму непрямих податків;
- 4 додати до величини ВВП суму трансфертних платежів.

33 Що не належить до основних рис командно-адміністративної економіки?

- 1 державне відчуження основних засобів виробництва від безпосередніх виробників;
- 2 свобода вибору сфер виробничо-господарської діяльності суб'єктами господарювання;
- 3 тотальне пригнічення господарської активності та ділової ініціативи;
- 4 примусове державне регулювання економічних зв'язків між підприємствами.

34 Інвестиції – це:

- 1 частка доходу, яка не витрачена у поточному періоді;
- 2 вкладення у всі види виробничих і невиробничих ресурсів;
- 3 придбання нерухомості;
- 4 придбання товарів довгострокового використання, а також валюти та золота.

35 Протилежністю почасової заробітної платні як формі винагороди за здійснення деякого виду діяльності є:

- 1 процент від прибутку;
- 2 відрядна заробітна платня;
- 3 премія;
- 4 дивіденд.

36 У період кризового падіння виробництва спостерігається:

- 1 зростання безробіття;
- 2 падіння безробіття;
- 3 зайнятість залишається незмінною;
- 4 усі відповіді вірні.

37 Інфляція – це ситуація , при якій:

- 1 ціни зростають на фоні знецінення грошей;
- 2 ціни зростають на фоні зростання виробництва;
- 3 ціни зростають при незмінному обсязі виробництва;
- 4 жодна відповідь не вірна.

38 Основними ознаками кредиту є:

- 1 платність, терміновість, зворотність;
- 2 платність, ліквідність, безпечність;
- 3 ліквідність, терміновість, адресність
- 4 зворотність, безпечність, ліквідність.

39 Реальна заробітна плата –це:

- 1 заробітна плата і премія;
- 2 заробітна плата і відпускні;
- 3 заробітна плата за основним місцем роботи та за сумісництвом;
- 4 кількість товарів та послуг, які можна придбати за номінальну заробітну плату.

40 Дефіцит державного бюджету – це:

- 1 перевищення доходів держави над його витратами;

- 2 збільшення витрат держави;
- 3 перевищення витрат держави над його доходами;
- 4 зменшення податкових надходжень у бюджет.

41 Якщо ринкова ціна нижча за рівноважну, то:

- 1 виникає надлишок товарів;
- 2 виникає дефіцит товарів.
- 3 формується ринок споживача.
- 4 зменшуються ціни на ресурси.

42 Додана вартість – це:

- 1 ринкова ціна обсягу продукції, що виробила фірма.
- 2 ринкова ціна обсягу продукції, що виробила фірма, за вирахуванням вартості спожитих сировини та матеріалів, придбаних у постачальників.
- 3 ринкова ціна продукції, придбаної у постачальників;
- 4 ринкова ціна спожитих сировини та матеріалів.

43 Податок на прибуток належить до:

- 1 пропорційних податків;
- 2 прогресивних податків;
- 3 непрямих податків;
- 4 місцевих податків.

44 Сучасна банківська система має:

- 1 дворівневу структуру;
- 2 трьохрівневу структуру;
- 3 монопольну структуру;
- 4 багаторівневу структуру.

45 «Споживчий кошик» - це:

- 1 науково обґрунтована норма споживання товарів для певних груп населення;
- 2 вартість певного набору товарів і послуг;
- 3 вартість набору товарів і послуг, що є життєво необхідними;
- 4 мінімум калорій, які повинен одержувати організм людини за певний період часу.

46 Олігополія – це ринкова структура, де оперують:

- 1 значна кількість конкуруючих фірм, які виробляють однорідний продукт;
- 2 значна кількість конкуруючих фірм, які виробляють диференційований продукт;
- 3 незначна кількість конкуруючих фірм;
- 4 тільки одна велика фірма.

47 Рівень безробіття – це:

- 1 частка незайнятого населення у складі економічно активного населення;
- 2 загальна кількість безробітних;
- 3 частка економічно активного населення у загальній кількості населення;
- 4 різниця між економічно активним населенням і кількістю безробітних.

48 Закон попиту передбачає, що:

- 1 перевищення пропозиції над попитом викличе зниження ціни;
- 2 якщо доходи споживачів зростають, вони купують більше товарів;
- 3 коли ціна товару зменшується, обсяг запланованих покупок зростає;
- 4 коли ціна товару збільшується, обсяг пропозиції товарів зростає.

49 До пасивних операцій банку належать:

- 1 надання кредиту підприємству;
- 2 покупка цінних паперів;
- 3 відкриття депозитних рахунків населенню;
- 4 касово-розрахункове обслуговування підприємств.

50 Зміна якого чинника не викликає зрушення кривої попиту:

- 1 уподобання споживачів;
- 2 розмір або розподіл національного доходу;

- 3 ціна товару;
- 4 кількість споживачів.

51 Постійні витрати фірми – це:

- 1 витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент придбання;
- 2 мінімальні витрати виробництва будь-якого обсягу продукції при найкращих умовах виробництва;
- 3 витрати, які несе фірма навіть у тому разі, якщо продукція не виробляється;
- 4 неявні витрати.

52 Яка з перелічених величин не включається до ВВП, розрахованого за потоком витрат:

- 1 валові інвестиції;
- 2 чистий експорт товарів та послуг;
- 3 заробітна плата.
- 4 державні закупівлі товарів та послуг.

53 Заробітна плата враховується при розрахунку:

- 1 ВВП за доходом;
- 2 ВВП за витратами;
- 3 чистого експорту;
- 4 усі попередні відповіді невірні.

54 Податок на додану вартість належить до:

- 1 прогресивних податків;
- 2 номінальних податків;
- 3 непрямих податків;
- 4 податків на дохід корпорацій.

55 Особа, яка втратила роботу внаслідок спаду в економіці, попадає до категорії безробітних у межах:

- 1 фрикційної форми безробіття;
- 2 структурної форми безробіття.
- 3 циклічної форми безробіття;
- 4 усі попередні відповіді не вірні.

56 Недосконала конкуренція – це:

- 1 забруднення великими підприємствами навколишнього середовища;
- 2 будь-яке монопольне втручання у процес ціноутворення;
- 3 встановлення державного контролю за рівнем цін;
- 4 перерозподіл державою доходів конкуруючих суб'єктів через бюджетно-податкову систему.

57 Поняття досконалої конкуренції передбачає, що:

- 1 значна кількість фірм, що оперують у галузі, випускає стандартні товари.
- 2 усі продавці і покупці мають повну інформацію про ринок;
- 3 має місце вільний вхід на ринок та вихід з нього;
- 4 усі попередні відповіді вірні.

58 Яке поняття не належить до фаз ділового циклу:

- 1 інфляція;
- 2 рецесія;
- 3 спад;
- 4 зростання.

59 Дефіцит державного бюджету виникає в тому випадку, коли:

- 1 сума активів держави перевищує розмір його зобов'язань;
- 2 сума витрат держави перевищує суму доходів.
- 3 витрати держави зменшуються;
- 4 зобов'язання держави перевищують його активи.

60 Що характеризує ринковий попит?

- 1 кількість товару, яку споживачі спроможні придбати за визначеною ціною;
- 2 потреба, яку бажає задовольнити споживач;
- 3 наявність товару на ринку;
- 4 намір придбати даний товар.

61 Що найбільш повно характеризує витрати виробництва?

- 1 вартість усіх витрачених ресурсів на виробництво відповідних товарів;
- 2 виробниче споживання предметів праці при створенні товарної продукції;
- 3 амортизація засобів праці у процесах їх виробничого споживання;
- 4 витрати на наймання робітників та менеджерів.

62 За якою ознакою поділяють капітал на основний і оборотний?

- 1 за швидкістю руху різних матеріалізованих частин капіталу та способами переносу їх вартості на створюваний продукт;
- 2 за сферою функціонування капіталу;
- 3 за величиною вартості капіталу;
- 4 за різновидами створюваної продукції.

63 Що належить до основного капіталу?

- 1 вартість предметів праці;
- 2 витрати на наймання робітників;
- 3 вартість виробничих споруд та засобів праці;
- 4 комерційні та управлінські витрати.

64 Що належить до оборотного капіталу?

- 1 вартість виробничих будівель і споруд;
- 2 вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;
- 3 вартість засобів праці;
- 4 вартість приладів та устаткування.

65 Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

- 1 старіння якісно-функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів праці внаслідок НТП;
- 2 руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;
- 3 втрат фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- 4 вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії.

66 Що не належить до основних ознак підприємницької діяльності?

- 1 ініціативність;
- 2 діяльність на свій страх і ризик;
- 3 досягнення високих показників діяльності;
- 4 отримання прибутку.

67 Яке визначення найповніше характеризує поняття “продуктивні сили суспільства”?

- 1 комплекс речей, за допомогою яких людина впливає на предмети праці;
- 2 здатність людини до праці, завдяки чому виробляються матеріальні блага;
- 3 створені суспільством засоби виробництва і люди, що приводять їх в дію і здійснюють виробництво благ;
- 4 відносини людей в процесі виробництва благ.

68 Фактори виробництва – це:

- 1 всі залучені до процесу виробництва ресурси;
- 2 створені суспільством засоби виробництва і люди, що приводять їх в дію і здійснюють виробництво благ;
- 3 комплекс речей, за допомогою яких людина впливає на предмети праці;
- 4 сукупність природних, духовних та соціальних сил.

69 Крива виробничих можливостей показує:

- 1 визначений обсяг виробництва двох товарів;

- 2 ефективного використання ресурсів, при якому не можна збільшити виробництво одного товару при цьому не зменшив виробництво іншого;
- 3 стан економіки, при якому всі потреби людини задовольняються;
- 4 неможливий рівень виробництва.

70 Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- 1 вирівнювання економічного циклу;
- 2 удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- 3 охорона навколишнього середовища;
- 4 економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві.

МЕНЕДЖМЕНТ

1 Під терміном "менеджмент" розуміють:

- 1 управління якоюсь соціально-економічною системою (підприємством);
- 2 керування якоюсь системою;
- 3 управляти чим-небудь;
- 4 постійно контролювати діяльність персоналу в організації.

2 У чому полягає необхідність управління?

- 1 щоб організації могли досягати своїх цілей;
- 2 щоб організації виконували виробничі завдання;
- 3 щоб в організації підтримувався певний порядок;
- 4 всі відповіді правильні.

3 Найвідомішими представниками Школи людських стосунків управління є:

- 1 М. Фоллет, Е.Мейо;
- 2 А. Файоль, А. Маслоу;
- 3 Ф. Тейлор, Емерсон;
- 4 Г. Форд, Ли Як кока.

4. Що являє собою ціль організації?

- 1 конкретний, кінцевий стан або очікуваний результат діяльності організації;
- 2 кінцевий результат виконання окремих виробничих завдань;
- 3 результат діяльності організації;
- 4 конкретний результат діяльності.

5 Чим є менеджмент з функціональних позицій?

- 1 процес планування, організації, мотивації, контролю, які необхідні для досягнення певної цілі;
- 2 процес планування, організації, контроль, регулювання;
- 3 процес планування, організації, мотивації;
- 4 процес організації та контролю.

6 Що об'єднує суб'єкт та об'єкт управління?

- 1 спільна ціль діяльності;
- 2 партнерство та односторонність;
- 3 спільне місце їх діяльності;
- 4 спільне бажання отримувати прибутки;

7 Принцип ефективності менеджменту полягає:

- 1 застосуванні цілого комплексу методів та засобів з метою досягнення максимальної результативності при мінімізації витрат за умов виправданого ризику;
- 2 у впровадженні нових форм господарювання та управління, боротьбі за бережливість;
- 3 у найбільш повному використанні техніки, всебічної інтенсифікації виробництва;
- 4 впровадження прогресивних форм організації праці та виробництва.

8 Що слід розуміти під концерном?

- 1 статутні об'єднання підприємств, промисловості, наукових організацій, транспорту, банків, торгівлі тощо, на основі повної фінансової залежності від одного або групи підприємств;
- 2 об'єднання підприємств промисловості та транспорту для здійснення певної діяльності;
- 3 підприємства, що діють на основі фінансової незалежності один від одного;
- 4 підприємства, що діють на основі Статуту.

9 У чому полягає сутність принципу єдності політичного та господарчого керівництва?

- 1 політичні задачі визначаються з врахуванням економічних законів, загального стану економіки країни, рівня розвитку ринкових відносин та виконання господарських завдань;
- 2 політичні задачі визначаються з врахуванням розвитку ринкових відносин;
- 3 політичні задачі визначаються з врахуванням виконання господарчих завдань;
- 4 всі відповіді правильні.

10 Школа наукового управління отримала свій розвиток у:

- 1 1885—1920рр.
- 2 1900—1950рр.
- 3 1930—1950рр.
- 4 1950—1988рр.

11 Вид господарської діяльності, коли всі її учасники займаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну відповідальність по зобов'язаннях товариства усім своїм майном, - це:

- 1 повне товариство;
- 2 товариство з додатковою відповідальністю;
- 3 товариство з обмеженою відповідальністю;
- 4 повне товариство з додатковою відповідальністю.

12 В якому порядку реалізуються основні (загальні) функції управління?

- 1 планування, організація, мотивація, контроль;
- 2 організація, планування, контроль, мотивація;
- 3 планування, організація, контроль, мотивація;
- 4 організація, контроль, мотивація, планування.

13 Якщо управління розглядається не як серія розрізнених дій, а як єдиний процес впливу на організацію, то ми маємо справу з:

- 1 процесним підходом;
- 2 системним підходом;
- 3 ситуаційним підходом;
- 4 поведінським підходом.

14 Організації поділяються на:

- 1 формальні та неформальні, складні та прості;
- 2 формальні та прості;
- 3 неформальні та складні;
- 4 складні та формальні.

15 Основний мотивуючий вплив оренди полягає в тому що:

- 1 після сплати орендних платежів і податків отриманий прибуток є власністю колективу;
- 2 колектив стає власником підприємства і прибутку;
- 3 колектив сам розпоряджається всіма ресурсами підприємства;
- 4 колектив сам планує свою діяльність.

16 До зовнішнього середовища організації непрямой дії належить:

- 1 стан економіки, зміни у політиці, нтп, технології, групові інтереси, міжнародне середовище;
- 2 постачальники, трудові ресурси, закони і заклади державного регулювання, споживачі, конкуренти;

- 3 цілі, кадри, задачі, структура, технологія;
- 4 плани, прогнози, організаційна структура, мотивація, контроль.

17 Організації поділяються на:

- 1 формальні та неформальні, складні та прості;
- 2 формальні та прості;
- 3 неформальні та складні;
- 4 складні та формальні.

18 Пул -це:

- 1 форма об'єднання компаній, які відрізняються тим, що прибуток всіх учасників діяльності поступає в загальний фонд;
- 2 об'єднання компаній, які створюють загальний фонд для надання допомоги низькорентабельним підприємствам;
- 3 форма об'єднання компаній для отримання великих прибутків;
- 4 форма об'єднання підприємств для спільної діяльності.

19 Об'єктом технологізації можуть бути:

- 1 різні сфери людської діяльності;
- 2 тільки виробничі процеси;
- 3 виробничі процеси та різні операції;
- 4 економічна та соціальна сфери діяльності.

20 Про який вид організаційної структури йде мова? Звільнення керівника від вирішення спеціальних питань, тенденція до централізації, використання консультантів і досвідчених спеціалістів, утворення спецпідрозділів, складні взаємозв'язки, відповідальність за прийняття рішень - це:

- 1 функціональна;
- 2 штабна;
- 3 лінійна;
- 4 матрична.

21 За якого типу планування ресурси розміщують за ланцюгом робочих місць відповідно до необхідних для випуску виробу (послуги) операціями?

- 1 лінійного;
- 2 післяопераційного функціонального;
- 3 змішаного;
- 4 фіксованого позиційного.

22 Що передбачає залежний попит?

- 1 залежність виробництва товарів (послуг) від планів виробництва інших товарів (послуг);
- 2 автономність виробництва та попиту по кожному виду виробів та послуг;
- 3 залежність виробництва товарів (послуг) від споживчого попиту;
- 4 залежність виробництва товарів від планів виробництва послуг.

23 Хто застосовує принципи менеджменту в організації?

- 1 менеджмент усіх рівнів та спеціалісти;
- 2 менеджмент вищої ланки управління;
- 3 менеджмент середньої ланки управління;
- 4 всі відповіді правильні.

24 Як називаються в українському законодавстві організації, які мають статус юридичної особи?

- 1 підприємствами;
- 2 фірмами;
- 3 закладами;
- 4 установами.

25 Що визначає взаємозв'язок (супідрядність) ланок в організації?

- 1 порядок підпорядкування органів управління;
- 2 органи управління організацією;

- 3 рівень управління;
- 4 порядок розташування окремих ланок в організації.

26 Менеджмент. Яке з наведених нижче визначень Ви вважаєте найбільш оптимальним?

- 1 цілеспрямована дія керуючої системи на групу працівників або на окремих виконавців для виконання поставлених завдань з метою досягнення певних цілей;
- 2 влада та органи управління системами;
- 3 цілеспрямований вплив на об'єкти управління;
- 4 органи управління.

27 Які організації слід вважати формальними?

- 1 діяльність яких свідомо планується, організується, мотивується з метою досягнення певної мети;
- 2 діяльність яких свідомо планується;
- 3 діяльність яких не планується і не регулюється;
- 4 діяльність яких організується керівником.

28 До основних складових елементів внутрішнього середовища організації не належать:

- 1 постачальники і конкуренти;
- 2 цілі і персонал;
- 3 технологія;
- 4 організаційна культура

29 До переваг функціональної структури управління слід віднести:

- 1 залучення до роботи кваліфікованих фахівців;
- 2 порушення єдності розпорядництва, зниження відповідальності за роботу;
- 3 подвійне підпорядкування виконавців;
- 4 жодна з перерахованих характеристик.

30 Що слід розуміти під терміном "система"?

- 1 сукупність взаємопов'язаних елементів (частин), які постійно взаємодіючи, визначають їх характер;
- 2 сукупність взаємопов'язаних елементів;
- 3 суб'єкт і об'єкт управління;
- 4 всі відповіді правильні.

31 Що є складовим елементом управління?

- 1 менеджмент;
- 2 маркетинг;
- 3 економічні процеси;
- 4 соціально-економічні процеси.

32 Де переважно застосовується лінійно-функціональна структура управління?

- 1 В управлінні великими сучасними організаціями;
- 2 в управлінні середніми за розміром організаціями;
- 3 в управлінні малими організаціями;
- 4 в управлінні великими і малими організаціями.

33 Ким є менеджер ?

- 1 менеджер - це професійний керівник, який добре орієнтується в ринкових відносинах;
- 2 менеджер - це керівник трудового колективу;
- 3 менеджер - це керівник, який добре знає економіку;
- 4 менеджер - це організатор колективу.

34 Важливим внеском "Школи людських стосунків" у практику управління було:

- 1 перенесення центру уваги в управлінні з виконання завдань на стосунки між людьми;
- 2 створення універсальних принципів управління;
- 3 систематичне використання засобів стимулювання праці з метою зацікавлення працівників у збільшенні продуктивності й обсягів виробництва;

4 застосування в управлінні математики, статистики та ін.

35 Вид господарської діяльності, коли всі її учасники піймаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну відповідальність по зобов'язаннях товариства усім своїм майном, — це:

- 1 повне товариство;
- 2 товариство з додатковою відповідальністю;
- 3 товариство з обмеженою відповідальністю;
- 4 командитне товариство.

36 Що визначає взаємозв'язок супідрядність ланок в організації?

- 1 рівень управління;
- 2 порядок підпорядкування органів управління організацією;
- 3 органи управління організацією;
- 4 рівень та органи управління організацією.

37 Які основні підходи до управління існують у державах із розвинутою ринковою економікою?

- 1 процесний, системний та ситуаційний підходи;
- 2 процесний підхід;
- 3 системний та ситуаційний підходи;
- 4 системний підхід.

38 Які три підходи до управління отримали найбільше розпочинаючи з кінця 50-х років ХХст.:

- 1 процесний, системний, ситуаційний підходи;
- 2 процесний, змістовний, мотиваційний підходи;
- 3 системний, мотиваційний, поведінський підходи;
- 4 ситуаційний, поведінський, змістовний підходи.

39 Хто розподіляє функції в підрозділі організації?

- 1 менеджер підрозділу;
- 2 керівник підприємства і спеціалісти;
- 3 спеціалісти;
- 4 всі відповіді правильні.

40 Як можна охарактеризувати функцію менеджменту "організування"?

- 1 це процес створення структури підприємства через визначення видів діяльності їх групування, делегування повноважень та інформаційні зв'язки;
- 2 це спосіб, за допомогою якого керівництво забезпечує єдиний напрям зусиль всіх членів організації для досягнення загальної цілі;
- 3 з;це процес стимулювання себе й інших до діяльності для реалізації загальних цілей;
- 4 це опис майбутнього стану об'єкта управління.

41 Які основні підходи до управління існують у державах із розвинутою ринковою економікою?

- 1 процесний, системний та ситуаційний підходи;
- 2 процесний підхід;
- 3 системний та ситуаційний підходи;
- 4 системний підхід;

42 Якщо Вам прийдеться пояснювати сутність принципу підпорядкування особистого інтересу загальному, то Ви скажете:

- 1 в організації інтерес одного працівника або групи не повинен переважати над інтересом організації в цілому;
- 2 інтерес одного працівника повинен переважати над інтересами організації в цілому;
- 3 інтерес окремих менеджерів повинен переважати над інтересами окремих груп працівників;
- 4 в організації завжди повинен враховуватися тільки особистий інтерес керівників організації.

43 Які складові елементи входять до керованої системи?

- 1 ті, які забезпечують безпосередній процес господарської (комерційної) та інших видів діяльності організації;
- 2 ті, які забезпечують окремі види діяльності організації;
- 3 ті, які здійснюють вплив на процес діяльності організації;
- 4 ті, які забезпечують отримання прибутків.

44 Під стратегією організації слід розуміти:

- 1 всебічний комплексний план, призначений для реалізації місії та досягнення цілей;
- 2 комплексний план для отримання прибутків у перспективному періоді;
- 3 план реалізації цілей;
- 4 поточні плани для досягнення цілей.

45 Що таке процесний підхід до управління?

- 1 сукупність безперервних взаємопов'язаних дій, які виконуються в певній послідовності;
- 2 сукупність безперервних операцій і процедур;
- 3 безперервне виконання операцій і процедур;
- 4 безперервне виконання планових завдань.

46 Що є підґрунтям управління будь-якою системою?

- 1 принципи, які відображають ринкові умови господарювання;
- 2 методи менеджменту;
- 3 функції менеджменту;
- 4 фінансові ресурси.

47 Якщо управління розглядається не як серія розрізнених дій, а як єдиний процес впливу на організацію, то ми маємо справу з:

- 1 процесним підходом;
- 2 системним підходом;
- 3 ситуаційним підходом;
- 4 поведінським підходом.

48 Де переважно застосовується лінійна структура управління?

- 1 в управлінні малими організаціями;
- 2 в управлінні великими організаціями;
- 3 в управлінні об'єднанням організацій;
- 4 в управлінні великими і малими організаціями.

49 Системний підхід до управління — це:

- 1 сукупність взаємопов'язаних елементів (частин), які постійно взаємодіючи, визначають характер організації;
- 2 сукупність взаємопов'язаних елементів (частин);
- 3 сукупність взаємодіючих частин в організації;
- 4 сукупність суб'єкта й об'єкта управління.

50 Що повинні відображати сучасні принципи менеджменту?

- 1 основні властивості, зв'язки та відносини управління, які складаються в системі;
- 2 основні закономірності управління;
- 3 основні зв'язки, які складаються в системі;
- 4 основні відносини, які складаються в системі.

51 Якщо управління розглядає всі процеси і явища у вигляді цілісної системи, що має нові якості та функції, які відсутні елементів, що її складають, то ми маємо справу з:

- 1 системним підходом;
- 2 процесним підходом;
- 3 ситуаційним підходом;
- 4 поведінським підходом.

52 Товарство з додатковою відповідальністю ліквідується:

- 1 ліквідаційною комісією;
- 2 менеджерами підрозділів;
- 3 спеціалістами;
- 4 всі відповіді неправильні.

53 Під ситуаційним підходом до управління розуміють:

- 1 підбір прийомів менеджменту для розв'язання конкретних управлінських ситуацій з метою досягнення певних цілей організації;
- 2 підбір прийомів менеджменту для розв'язання конкретних управлінських ситуацій;
- 3 прийоми менеджменту для вирішення тих чи інших поставлених завдань;
- 4 прийоми для досягнення цілей організації.

54 Що передбачає дисципліна як принцип менеджменту?

- 1 чітке дотримання адміністрацією підприємства і його персоналом укладеного колективного договору та контракту;
- 2 виконання всіма працівниками поставлених завдань;
- 3 виконання менеджерами поставлених завдань;
- 4 виконання працівниками апарату управління поставлених завдань.

55 Що являє собою ціль організації?

- 1 конкретний, кінцевий стан або очікуваний результат діяльності організації;
- 2 кінцевий результат виконання окремих виробничих завдань;
- 3 результат діяльності організації;
- 4 конкретний результат діяльності.

56 Об'єктом технологізації можуть бути:

- 1 різні сфери людської діяльності;
- 2 тільки виробничі процеси;
- 3 виробничі процеси та різні операції;
- 4 економічна та соціальна сфери діяльності.

57 Що слід розуміти під терміном "система"?

- 1 сукупність взаємопов'язаних елементів (частин), які постійно взаємодіючи, визначають їх характер;
- 2 сукупність взаємопов'язаних елементів;
- 3 суб'єкт і об'єкт управління;
- 4 всі відповіді правильні.

58 Якщо Вам прийдеться пояснювати сутність принципу підпорядкування особистого інтересу загальному, то Ви скажете:

- 1 в організації інтерес одного працівника або групи не повинен переважати над інтересом організації в цілому;
- 2 інтерес одного працівника повинен переважати над інтересами організації в цілому;
- 3 інтерес окремих менеджерів повинен переважати над інтересами окремих груп працівників;
- 4 в організації завжди повинен враховуватися тільки особистий інтерес керівників організації.

59 Під фінансово-промисловою групою розуміють:

- 1 об'єднання юридичне та економічно самостійних підприємств різних галузей народного господарства
- 2 об'єднання юридичне самостійних підприємств тільки однієї галузі;
- 3 об'єднання відносно-самостійних підприємств для здійснення комерційної діяльності та отримання великих прибутків;
- 4 об'єднання підприємств однієї галузі

60 У процесі довгострокового планування діяльності організації визначають:

- 1 загальні цілі та стратегію;
- 2 загальні цілі;
- 3 стратегію;

4 всі відповіді правильні.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

1 В історичному розвитку управління персоналом можна виділити послідовну зміну наступних сучасних концепцій:

- 1 управління трудовими ресурсами, управління персоналом, управління людськими ресурсами, управління людиною;
- 2 управління персоналом, управління кадрами, управління людиною;
- 3 менеджмент персоналу, управління трудовими ресурсами, управління людськими ресурсами, управління людиною;
- 4 управління кадрами, управління персоналом.

2 Кваліфіковані працівники, які пройшли попередню підготовку, мають спеціальну освіту, трудові навички і (або) досвід роботи, - це:

- 1 керівники підприємства;
- 2 весь персонал підприємства;
- 3 кадри підприємства;
- 4 управлінський персонал.

3 Виберіть правильний варіант відповіді: "Що розуміється під частиною населення, що має необхідний фізичний розвиток, здоров'я, освіту, культуру, здібності, кваліфікацію, професійні знання для роботи у сфері суспільно-корисної діяльності?"

- 1 робоча сила;
- 2 трудові ресурси;
- 3 людський фактор;
- 4 персонал.

4 На які види поділяється управлінська діяльність за періодичністю повторювання?

- 1 регулярні та нерегулярні;
- 2 першочергові та менш важливі;
- 3 перспективні та поточні;
- 4 з ініціативи підлеглих та термінові.

5 Хто є функціональним менеджером середнього рівня?

- 1 менеджер з реклами, начальник планово-економічної служби, менеджер персоналу;
- 2 директор універмагу, менеджер з реклами, директор ресторану;
- 3 менеджер персоналу, начальник цеху, завідуючий складу бази;
- 4 головний бухгалтер, директор філії.

6 Які існують методи планування особистої праці менеджера?

- 1 директивне, індивідуальне, комбіноване планування;
- 2 директивне, структурне, колективне, індивідуальне планування;
- 3 економічне, соціальне, соціально-психологічне, комбіноване планування;
- 4 директивне, групове, особистісне.

7 Вкажіть, які Ви знаєте види безробіття:

- 1 структурне та фрикційне;
- 2 офіційне та інституціональне;
- 3 технологічне, економічне та молодіжне;
- 4 всі вищевказані.

8 Персонал підприємства — це:

- 1 сукупність кадрів однієї професійної групи;
- 2 всі працівники, які виконують виробничі та управлінські операції та зайняті переробкою предметів праці з використанням засобів праці;
- 3 основний (штатний) склад працівників установи, підприємства, організації тієї чи іншої сфери діяльності;

4 всі постійні працівники, які пройшли попередню професійну підготовку та мають спеціальну освіту, трудові навички та досвід роботи в обраній ними сфері діяльності.

9 Визначте найважливіші причини виникнення неформальної групи:

- 1 потреба працівників у захисті;
- 2 почуття причетності, потреба у допомозі;
- 3 спільні інтереси;
- 4 потреба у спілкуванні, симпатії, антипатії.

10 Що передбачає функціональний розподіл праці?

- 1 розподіл комплексу робіт для виконання окремих функцій та реалізації функціональних напрямів;
- 2 розподіл працівників за професіями, спеціальностями, а серед них - за групами щодо складності праці та функціональної спрямованості;
- 3 розподіл технологічного процесу за технологічними видами робіт і операцій;
- 4 розподіл за технологічними видами робіт, окремими функціями серед працівників підприємства.

11 Яка існує закономірність під час складання оперативних планів роботи менеджера?

- 1 60% часу планується, 40% залишається для несподіваних справ (резервний час);
- 2 40% часу планується, 60% залишається для несподіваних справ (резервний час);
- 3 80% часу планується, 20% залишається для перерв;
- 4 планом охоплюються всі 100% робочого часу.

12 Які існують види нормативів праці?

- 1 комплексні, збільшені, за видами робіт (завданнями), операційні;
- 2 комплексні, гнучкі, тимчасові, операційні;
- 3 комплексні, збільшені, зменшені, за функціональними напрямками, тимчасові;
- 4 за видами робіт (завданнями), операційні, гнучкі, зменшені.

13 Кадрова політика організації - це:

- 1 система теоретичних поглядів, ідей, вимог, принципів, які визначають основні напрями роботи з персоналом, її форми і методи;
- 2 сукупність взаємопов'язаних практичних дій, процесів та операцій щодо людей в організації;
- 3 спрямованість, послідовність, дотримання статей трудового законодавства, рівність, відсутність дискримінації різних категорій персоналу;
- 4 аналіз структури персоналу і прогнозування його розвитку.

14 Метою кадрового планування є:

- 1 визначення професійного рівня та професійної придатності працівників;
- 2 забезпечення підприємства (організації) робочою силою та ви значення неминучих втрат;
- 3 скорочення тривалості робочого дня та встановлення пільг для працівників;
- 4 створення оптимальних умов праці та підвищення мотивації персоналу на підприємстві.

15 Які приклади ілюструють жорстко зафіксовані у часі регулярні справи?

- 1 щотижнева селекторна нарада, приймання відвідувачів з особистих питань;
- 2 співбесіда з порушником дисципліни, складання бізнес-плану, приймання відвідувачів;
- 3 переговори, написання доповіді, розгляд пошти;
- 4 презентація фірми-постачальника, коригування річного звіту.

16 Що таке норма чисельності?

- 1 кількість працівників відповідного професійно-кваліфікаційного складу, яка необхідна для виконання певних видів робіт або обслуговування конкретних об'єктів;
- 2 кількість одиниць обслуговування, кількість робочих місць, які повинні обслуговуватися одним або групою працівників відповідної кваліфікації;
- 3 необхідні витрати часу на виконання одиниці праці одним або групою працівників на підставі раціональної організації, нормальних умов і необхідного технічного оснащення підприємства;

4 кількість одиниць роботи, яка повинна бути виконана за одиницю часу (годину, зміну, місяць) одним або групою працівників відповідної кваліфікації.

17 До якого типу нарад належить оперативна щотижнева нарада апарату управління?

- 1 регулярна, планова, з постійним складом учасників, традиційна за методом проведення, документована;
- 2 разова, непланова, з постійним складом учасників, традиційна за методом проведення, документована;
- 3 разова, планова, зі змінним складом учасників, нетрадиційна;
- 4 недокументована, термінова, зі змінним складом учасників.

18 Що характеризує соціальна структура персоналу?

- 1 сукупність груп, класифікованих за соціальними ознаками (вік, освіта, сімейний стан);
- 2 кількісно-професійний склад персоналу, розміри оплати праці та фонд заробітної плати працівників;
- 3 склад і розподіл творчих, комунікативних і поведінкових ролей між окремими працівниками;
- 4 класифікацію працівників залежно від виконуваних функцій.

19 Що таке соціальна група?

- 1 це відносно стала сукупність людей, що має спільні інтереси, цінності і норми поведінки;
- 2 об'єднання громадян для досягнення певних політичних цілей;
- 3 це сукупність людей, згрупованих за розміром заробітної плати;
- 4 неформальна група колективу підприємства, що протидіє керівництву.

20 Психологічна сумісність пов'язана з розвитком таких процесів, як:

- 1 професійна та освітня підготовка працівників, організація праці на підприємстві;
- 2 сприйняття, увага, мислення, злагоженість сенсомоторних реакцій;
- 3 рівень організації торговельно-технологічного процесу на підприємстві;
- 4 статево-віковий склад, рівень дисциплінованості.

21 На які групи за участю в процесі виробництва поділяється персонал?

- 1 1 виробничий персонал — робітників та управлінський — службовців;
- 2 керівників та спеціалістів;
- 3 керівників, службовців та допоміжний персонал;
- 4 основний персонал - спеціалістів та допоміжний - робітників.

22 З чим пов'язаний зміст посадових обов'язків на підприємстві?

- 1 повноваженнями, обов'язками, відповідальністю;
- 2 посадовими інструкціями;
- 3 із знанням виконавця;
- 4 обсягами діяльності підприємства.

23 Які є плани особистої праці менеджера за періодом планування?

- 1 планування часу — оперативні (тижневі плани-графіки та щоденні графіки робочого дня), планування результатів - перспективні (річні плани) та середньострокові (квартальні та місячні плани);
- 2 поточні та перспективні;
- 3 перспективні (п'ятирічні) та поточні (щоденні) плани;
- 4 оперативні - планування результатів (річні плани), середньострокові (місячні плани) та короткострокові.

24 Які документи належать до організаційних?

- 1 положення, статут, інструкція, правило;
- 2 наказ, вказівка, розпорядження;
- 3 лист, довідка, розпорядження, доповідна записка;
- 4 статут, наказ, розпорядження, довідка.

25 Сукупність прав і обов'язків працівника, що визначається його трудовими функціями і межами компетентності, - це:

- 1 посада;
- 2 професія;
- 3 спеціальність;
- 4 кваліфікація.

26 Стабільність складу колективу, підтримка дружніх контактів як на роботі, так і у вільний час, високий рівень трудової дисципліни, високі виробничі показники характерні для колективів:

- 1 роз'єднаних;
- 2 згуртованих;
- 3 жіночих;
- 4 розчленованих.

27 Відповідний рівень освіти та професійної підготовки, досвід практичної роботи, організаторські здібності, особистісні якості, вік, стан здоров'я - це:

- 1 основні критерії підбору кадрів;
- 2 банк даних для планування резерву кадрів;
- 3 вторинна адаптація;
- 4 причини плинності кадрів.

28 У чому полягає сутність принципу наукової організації праці "комплексність"?

- 1 заходи щодо ноп повинні впроваджуватися за всіма напрямками діяльності підприємства поряд із удосконаленням операційних процесів;
- 2 заходи щодо наукової організації праці мають бути розроблені і впроваджені планомірно, на підставі відповідного плану;
- 3 заходи повинні охоплювати всі структурні підрозділи та категорії працівників підприємства;
- 4 організація праці повинна враховувати та застосовувати міжгалузеві, галузеві нормативи, типові проекти, стандарти.

29 Які приклади ілюструють комплексні справи?

- 1 складання бізнес-плану, річні звітні збори акціонерів;
- 2 співбесіда з претендентом на посаду головного бухгалтера, підпис платіжних документів;
- 3 затвердження графіку відпусток, зустріч з постачальником;
- 4 зустріч з практикантами, бесіда з порушником дисципліни.

30 Які фактори належать до визначальних факторів виробничого середовища?

- 1 психофізіологічні, санітарно-гігієнічні, естетичні та соціально-психологічні;
- 2 санітарно-гігієнічні, організаційно-регламентуючі, економічні;
- 3 організаційно-регламентуючі, психофізіологічні, санітарно-гігієнічні;
- 4 екологічні, економічні, санітарно-гігієнічні, естетичні та соціально-психологічні.

31 Здатність до кваліфікованої праці певної професії - це:

- 1 загальна працездатність;
- 2 спеціальна працездатність;
- 3 професійна працездатність;
- 4 кваліфікація працівника.

32 Що передбачає необхідний кількісний і якісний склад працівників.

- 1 кадрове забезпечення;
- 2 робоча сила;
- 3 трудовий потенціал;
- 4 кадри.

33 Який документ належить до категорії актів централізованого регулювання і являє собою документ, в якому закріплені правові норми, принципи і законодавчі аспекти регулювання праці?

- 1 кодекс законів про працю;

- 2 правила внутрішнього трудового розпорядку;
- 3 колективний договір;
- 4 положення про підрозділ.

34 Що таке кооперація праці?

- 1 об'єднання працівників для спільної участі в одному або різних напрямках діяльності, пов'язаних між собою процесом праці;
- 2 передача окремих видів робіт та завдань від одного працівника іншому;
- 3 виконання працівниками додаткових видів робіт поряд із своєю основною роботою;
- 4 відокремлення деяких трудових процесів (робіт) для підвищення продуктивності праці.

35 Що таке резюме?

- 1 документ, в якому особа подає опис свого життя і діяльності;
- 2 документ, що містить короткі відомості біографічного характеру;
- 3 документ, в якому всі відомості подаються у хронологічному порядку від дати народження до дати написання документа;
- 4 документ, що містить особисті відомості, крім того інформацію щодо стану здоров'я, темпераменту, особистих та ділових якостей.

36 Головний напрям діяльності кадрових служб на початку XXI ст. - це:

- 1 реалізація кадрової політики підприємства;
- 2 формування трудових ресурсів: планування потреби і організація їх набору, вирішення конфліктів і проведення соціальної політики;
- 3 реєстрація всіх процесів, що відбуваються з кадрами підприємства (прийом, просування, звільнення і т.д.);
- 4 вивчення психологічних складових роботи з людьми на підприємстві.

37 Первинною функцією трудового колективу є:

- 1 виконання певних завдань, які сприяють досягненню цілей підприємства;
- 2 підготовка та виховання майбутніх спеціалістів;
- 3 утворення нових підрозділів підприємства та розширення його сфери впливу;
- 4 мотивація працівників.

38 Інформація про умови конкурсу на вакантні посади розміщується в засобах масової інформації не пізніше як за:

- 1 місяць;
- 2 місяці;
- 3 20 днів;
- 4 15 днів.

39 У чому полягає сутність принципу наукової організації праці "науковість"?

- 1 заходи щодо організації праці повинні мати наукове обґрунтування;
- 2 організація праці повинна охоплювати та застосовувати міжгалузеві, галузеві нормативи, типові проекти, стандарти;
- 3 забезпечення наукового обґрунтування економічної та соціальної ефективності при мінімальних витратах;
- 4 заходи щодо наукової організації праці мають бути розроблені і впроваджені планомірно, на підставі відповідного науково обґрунтованого плану та нормативних показників.

40 Які види робіт заносять у першу чергу до ділового щоденника на наступний день?

- 1 наради та зустрічі за межами підприємства, прийом з особистих питань;
- 2 розгляд пошти, складання бізнес-плану;
- 3 підписання листів, прийом з особистих питань;
- 4 бесіду з порушником дисципліни.

41 Професія - це:

- 1 певний вид трудової діяльності на підприємстві;
- 2 теоретичні та практичні знання певної роботи;
- 3 рівень спеціальних знань певної роботи;

4 рівень практичних навичок певної роботи.

42 На психологічну сумісність впливає:

- 1 рівень співвідношення між різними категоріями робітників;
- 2 характеристики формальної структури колективу;
- 3 індивідуальні якості робітників апарату управління;
- 4 індивідуальні особливості кожного члена колективу.

43 Влаштуваючись на роботу вперше, працівник має подати у відділ персоналу такі документи:

- 1 паспорт, документи про освіту, резюме;
- 2 заяву та особовий листок з обліку кадрів;
- 3 трудову книжку, результати медичного обстеження;
- 4 паспорт, посвідчення водія, заяву.

44 У чому полягають вимоги до здоров'я та способу життя?

- 1 стресовитривалість, відсутність значних вад мови, висока працездатність, відсутність шкідливих звичок;
- 2 стресовитривалість, витримка, відсутність шкідливих звичок;
- 3 висока працездатність, вольові риси, відсутність значних вад мови, відсутність шкідливих звичок;
- 4 фізична підготовка, витримка, висока працездатність, стресовитривалість.

45 У чому полягає сутність принципу наукової організації праці "нормативність"?

- 1 організація праці повинна враховувати та застосовувати міжгалузеві, галузеві нормативи, типові проекти, стандарти;
- 2 заходи щодо організації праці повинні мати нормативне наукове обґрунтування;
- 3 заходи щодо наукової організації праці мають бути розроблені і впроваджені планомірно, на підставі відповідного плану та нормативних показників;
- 4 встановлення конкретних осіб, відповідальних за розробку заходів НОП.

46 Поняття "кадри" означає:

- 1 постійний штатний склад працівників;
- 2 працівники апарату управління;
- 3 оперативний персонал підприємства;
- 4 працівники підприємства високої кваліфікації.

47 Всередині трудового колективу може існувати:

- 1 тільки неформальна структура;
- 2 тільки формальна структура;
- 3 формальна та неформальна структури;
- 4 не існує структурного підрозділу.

48 Етапами розробки кадрової політики є:

- 1 програмування, нормування та оцінка;
- 2 нормування, програмування та моніторинг персоналу;
- 3 прогнозування, планування, нормування та відстеження;
- 4 аналіз, прогноз, вибір критеріїв та оцінка.

49 У чому виявляється компетентність?

- 1 професійні знання та практичний досвід;
- 2 освіта;
- 3 уміння своєчасно приймати аргументовані рішення та забезпечувати їх виконання;
- 4 освіта та наполегливість.

50 Які справи заносяться до плану особистої роботи менеджера в першу чергу?

- 1 справи, які жорстко зафіксовані у часі;
- 2 справи, що мають певні часові рамки;
- 3 поточні справи;
- 4 комплексні справи.

51 Що означає принцип відповідності у делегуванні?

- 1 менеджер повинен делегувати виконавцю повноваження, достатні для виконання завдання, за яке виконавець бере на себе відповідальність;
- 2 менеджер повинен делегувати виконавцю всю відповідальність за доручене завдання;
- 3 делегування додаткової відповідальності повинно бути підкріплене системою стимулювання;
- 4 виконавець несе всю відповідальність за доручене завдання.

52 Кваліфікацію працівника визначає:

- 1 рівень спеціальних знань та вмінь працівника;
- 2 певний вид трудової діяльності на підприємстві;
- 3 рівень практичних навичок працівника;
- 4 все вищеназване.

53 Конформізм, схильність до чуток, емоційна нестійкість, схильність до конфліктів характерні для:

- 1 розчленованих та роз'єднаних колективів;
- 2 згуртованих колективів;
- 3 колективів на етапі зрілості;
- 4 роз'єднаних колективів.

54 У чому полягає принцип наукової організації праці "конкретність"?

- 1 встановлення конкретних осіб, відповідальних за розробку заходів ноп;
- 2 заходи повинні бути спрямовані на конкретні структурні підрозділи або категорію працівників підприємства;
- 3 заходи щодо ноп повинні впроваджуватися за всіма напрямками діяльності підприємства поряд із удосконаленням організації торгівлі;
- 4 заходи щодо наукової організації праці мають бути розроблені і впроваджені планомірно, на підставі відповідного науково обґрунтованого плану та нормативних показників.

55 Які стадії включає процес планування робочого часу (тайм-менеджмент)?

- 1 складання переліку завдань - визначення втрат часу на проведення конкретних робіт — розрахунок резерву часу — прийняття рішень за пріоритетами та передорученням — контроль (урахування невиконаного);
- 2 інвентаризація часу - вимірювання втрат часу (з визначенням часу продуктивної діяльності та перешкод, перерв у роботі) — визначення джерел втрат часу - аналіз причин втрат часу;
- 3 складання переліку завдань - визначення втрат часу для проведення конкретних робіт - прийняття рішень за пріоритетами та передорученням - контроль (урахування невиконаного);
- 4 самофотографія робочого дня - визначення резерву часу — визначення джерел втрат часу - складання плану у щоденнику - контроль (урахування невиконаного).

56 З якою метою здійснюється планування проведення нарад та зборів?

- 1 упорядкування кількості заходів, частоти, часу їх проведення, якісного та кількісного складу учасників на забезпечення їх поінформованості;
- 2 упорядкування особистої праці менеджера;
- 3 повна ліквідація термінових незапланованих нарад та зборів;
- 4 своєчасна підготовка.

57 В якій концепції людина розглядається як невідновний ресурс або елемент соціальної організації?

- 1 управління людиною;
- 2 управління персоналом;
- 3 використання трудових ресурсів.
- 4 управління людськими ресурсами.

58 Низка відносно відокремлених функцій, пов'язаних із виконанням певного, як правило, невеликого кола обов'язків - це:

- 1 спеціальність;
- 2 професія;
- 3 кваліфікація;
- 4 посада.

59 Психологічна сумісність може бути зумовлена:

- 1 як подібністю, так і відмінністю характеристик членів групи;
- 2 подібністю характеристик членів колективу;
- 3 відмінністю характеристик членів групи;
- 4 специфікою діяльності підприємства.

60 У чому полягає сутність принципу наукової організації праці "зацікавленість"?

- 1 застосування морального та матеріального заохочення працівників та окремих категорій в розробці та впровадженні заходів НОП.
- 2 забезпечення фінансової стабільності, мінімального рівня рентабельності підприємства, достатнього рівня заробітної плати, що впливає на задоволеність персоналу;
- 3 заходи щодо НОП повинні впроваджуватися за всіма напрямками діяльності підприємства поряд із удосконаленням операційних процесів;
- 4 залучення широкого активу працівників і громадських організацій до розробки та впровадження НОП.

61 Які приклади ілюструють нетрадиційні за методом проведення наради?

- 1 авторитарна, "мозкова атака", японська кільцева система прийняття рішень;
- 2 разова, оперативна, планова, авторитарна, недокументована;
- 3 "мозкова атака", недокументована, зі змінним складом учасників;
- 4 оперативна, недокументована, триває більше 90 хв без перерви.

62 Яку функцію виконує менеджер з персоналу, коли здійснює адміністративний контроль за дотриманням вимог законодавства:

- 1 опікуна своїх працівників;
- 2 архітектора кадрового потенціалу;
- 3 спеціаліста з трудових договорів (контрактіЗ);
- 4 інструктора з кадрової роботи.

63 Які існують види організаційного закріплення процесів поділу праці?

- 1 функціональний, технологічний, кваліфікаційний;
- 2 лінійний, функціональний, дивізіональний;
- 3 економічний, психофізіологічний, соціальний;
- 4 функціональний, соціальний, кваліфікаційний.

64 У чому полягає підведення підсумків телефонної розмови?

- 1 запис розмови (реєстрація); розшифровування нотаток, які було зроблено під час розмови; аналіз розмови (як після ділової бесіди);
- 2 висловлення подяки, прощання;
- 3 розшифровування нотаток, які було зроблено під час розмови;
- 4 фіксування телефонограми.

65 Згуртованість - єдність поведінки членів колективу, побудована на:

- 1 поєднанні колективних та індивідуальних цінностей, норм поведінки, інтересів у загальному процесі діяльності;
- 2 спільності мети робітників;
- 3 спільності методів діяльності;
- 4 спільності інтересів, цінностей, норм поведінки у вільний від роботи час.

66 Що передбачає професійно-кваліфікаційний розподіл праці?

- 1 розподіл працівників за професіями, спеціальностями, а серед них - за групами щодо складності праці;

- 2 розподіл за технологічними видами робіт, окремими функціями серед працівників підприємства залежно від професійно-кваліфікаційного складу;
- 3 розподіл технологічного процесу за технологічними видами робіт і операцій;
- 4 розподіл комплексу робіт для виконання окремих функцій працівниками.

67 Які приклади справ із власної ініціативи ілюструють працю директора бази?

- 1 нарада апарату управління, візит до банку, інструктування заступника;
- 2 презентація фірми-постачальника, візит податкового інспектора, розгляд пошти;
- 3 обхід складів, збори у торгово-промисловій палаті;
- 4 знайомство з професійною літературою, нарада на залізничній станції.

68 У чому полягає зміст підготовки до ділової бесіди?

- 1 визначення теми та терміну зустрічі, ліміту часу, попереднє вивчення питання, запит та отримання необхідної інформації, підготовка тез виступу, переліку основних питань, попереднє формулювання заключних пропозицій;
- 2 усунення від незаявлених відвідувачів, вимкнення телефону, визначення переліку питань;
- 3 підготовка непотрібна, досить знати тему та час;
- 4 збір необхідних даних та матеріалів щодо співрозмовника та предмету розмови.

69 Робітники, молодший обслуговуючий персонал, службовці, інженерно-технічні працівники - це:

- 1 кваліфікаційні рівні працівників;
- 2 групи професій персоналу організації;
- 3 кваліфікація персоналу;
- 4 спеціальності персоналу в організації.

70 Розвиток персоналу може бути:

- 1 загальний та професійний;
- 2 тільки професійний;
- 3 спеціалізований та загальний;
- 4 немає правильної відповіді.

71 Які приклади справ із зовнішньої ініціативи ілюструють працю директора підприємства?

- 1 візит податкового інспектора, презентація фірми-постачальника;
- 2 складання бізнес-плану, приймання відвідувачів з особистих питань;
- 3 розгляд пошти, обхід підприємства;
- 4 річні збори акціонерів, збори на складі за результатами інвентаризації.

72 Якими мають бути дії менеджера після досягнення мети ділової бесіди?

- 1 сформулювати результати бесіди в присутності співрозмовника, зафіксувати всі пункти щодо яких досягнуто домовленості, подякувати;
- 2 провести відвідувача, висловити подяку, попрощатися;
- 3 почати читати документи у той час, коли відвідувач продовжує розмову;
- 4 підвестися, подивитися на годинник, попрощатися.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1. Цінний папір без встановленого строку обігу, який свідчить про пайову участь у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в цьому товаристві, дає право його власнику на отримання частини прибутку у вигляді дивіденда, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства, це:

- 1 проста (звичайна) акція;
- 2 привілейована акція ;
- 3 облігація;
- 4 інвестиційний сертифікат.

2. Компанія придбала об'єкт незавершеного будівництва з метою створення сучасного офісного центру. З точки зору сегментації інвестиційного ринку ця угода відноситься до:

- 1 ринку прямих капітальних вкладень;
- 2 ринку нерухомості;
- 3 ринку інших об'єктів реального інвестування;
- 4 ринку фінансових інвестицій.

3. При якому значенні ймовірності інвестиційний проект повинен бути відхилений, якщо існує ризик втратити всі активи підприємства:

- 1 граничне значення ймовірності ризику - 0,1;
- 2 граничне значення ймовірності ризику - 0,01;
- 3 граничне значення ймовірності ризику - 0,001;
- 4 граничне значення ймовірності ризику - 0,0001

4. Метод оцінки реального інвестиційного проекту, за яким визначається сума чистого прибутку від здійснення інвестицій - це:

- 1 метод індексу прибутковості;
- 2 метод внутрішньої ставки доходності;
- 3 метод чистої теперішньої вартості (чистого приведенного прибутку);
- 4 метод періоду окупності.

5. Об'єкт інвестування, який може бути трансформований у грошову форму протягом від 8 до 30 днів, відноситься:

- 1 до швидколіквідних об'єктів;
- 2 до високоліквідних об'єктів;
- 3 до середньоліквідних об'єктів;
- 4 до слаболіквідних об'єктів.

6. При якому значенні ймовірності інвестиційний проект повинен бути відхилений, якщо існує ризик втратити генерований валовий дохід:

- 1 граничне значення ймовірності ризику - 0,1;
- 2 граничне значення ймовірності ризику - 0,01;
- 3 граничне значення ймовірності ризику - 0,001;
- 4 граничне значення ймовірності ризику - 0,0001

7. Об'єкт інвестування, який може бути трансформований у грошову форму протягом тижня, відноситься:

- 1 до швидколіквідних об'єктів;
- 2 до високоліквідних об'єктів;
- 3 до середньоліквідних об'єктів;
- 4 до слаболіквідних об'єктів.

8. Об'єкт інвестування, який може бути трансформований у грошову форму протягом від одного до трьох місяців, відноситься:

- 1 до швидколіквідних об'єктів;
- 2 до високоліквідних об'єктів;
- 3 до середньоліквідних об'єктів;
- 4 до слаболіквідних об'єктів.

9. Цінний папір, який свідчить про внесення його власником грошових коштів і підтверджує обов'язок емітента відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного паперу у передбачений строк з виплатою фіксованого процента, це:

- 1 привілейована акція;
- 2 вексель;
- 3 облігація;
- 4 ощадний сертифікат.

10. Можливість втрати всієї суми очікуваного чистого прибутку характеризує інвестиційний проект:

- 1 з рівнем допустимого ризику;
- 2 з рівнем критичного ризику;
- 3 з рівнем катастрофічного ризику;

4 з рівнем граничного ризику.

11. Можливість втрати всієї суми очікуваного грошового потоку характеризує інвестиційний проект:

- 1 з рівнем допустимого ризику;
- 2 з рівнем критичного ризику;
- 3 з рівнем катастрофічного ризику;
- 4 з рівнем граничного ризику.

12. Можливість втрати всіх активів інвестора характеризує інвестиційний проект:

- 1 з рівнем допустимого ризику;
- 2 з рівнем критичного ризику;
- 3 з рівнем катастрофічного ризику;
- 4 з рівнем граничного ризику.

13. Акція-це:

- 1 цінний папір, що свідчить про внесок його власником грошових коштів та підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього паперу в передбачені в ньому терміни з виплатою фіксованого відсотка;
- 2 цінний папір без встановленого терміну обігу, що свідчить про часткову участь у статутному фонді, підтверджує право на участь в управлінні, дає право власникові на отримання частини прибутку у вигляді дивіденду;
- 3 цінний папір, що підтверджує безперечні грошові зобов'язання сплатити після настання строку певну суму грошей власникові цінного паперу;
- 4 жодна відповідь не є правильною.

14. Інвестиції - це:

- 1 усі види майнових цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, в результаті якої створюється прибуток;
- 2 усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інші види діяльності, в результаті якої створюється прибуток або досягається соціальний ефект;
- 3 вкладення грошових коштів, цінних паперів, нерухомого майна в об'єкти підприємницької діяльності з метою збільшення капіталу;
- 4 вкладення технічних, технологічних та інших знань в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку, право користуватися землею.

15. Інвестиційна діяльність - це сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави, спрямованих на:

- 1 отримання доходу або прибутку;
- 2 реалізацію інвестиційних програм;
- 3 реалізацію інвестиційних програм з метою отримання доходу або прибутку;
- 4 вкладення коштів в об'єкти інвестування, розташовані в територіальних межах даної країни.

16. Інвестиційний ринок складається із:

- 1 ринку об'єктів реального інвестування та фондового ринку;
- 2 фондового ринку, ринку нерухомості, ринку інструментів фінансового інвестування;
- 3 ринку об'єктів приватизації, ринку об'єктів реального інвестування та грошового ринку;
- 4 ринку об'єктів реального інвестування та ринку інструментів фінансового інвестування.

17. Процес управління всіма аспектами інвестиційної діяльності підприємства - це:

- 1 інвестиційна стратегія;
- 2 інвестиційний план;
- 3 інвестиційна діяльність;
- 4 інвестиційний менеджмент.

18. Формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності та вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення - це:

- 1 інвестиційна стратегія;
- 2 інвестиційний план;
- 3 інвестиційна діяльність;
- 4 інвестиційний менеджмент.

19. Ідея, пропозиція або проект, які після проробки стануть інновацією - це:

- 1 ініціація;
- 2 інвенція;
- 3 інвестиція;
- 4 дифузія.

20. Рекомендації щодо вдосконалення науково-технічної, організаційної, виробничої або комерційної діяльності, метою яких є початок інноваційного процесу або його продовження - це:

- 1 ініціація;
- 2 інвенція;
- 3 інвестиція;
- 4 дифузія.

21. Пропозиції щодо використання вже колись обгрунтованої або впровадженої ідеї інновації - це:

- 1 ініціація;
- 2 інвенція;
- 3 інвестиція;
- 4 дифузія.

22. Процес, в якому задана початкова сума інвестицій процентна ставка, а необхідно знайти майбутню вартість, називається:

- 1 нарощуванням;
- 2 приростом вартості;
- 3 реінвестуванням;
- 4 дисконтуванням.

23. Процес, в якому задана майбутня сума грошових потоків від здійснення інвестицій та дисконтна ставка, а необхідно знайти теперішню вартість, називається:

- 1 нарощуванням;
- 2 приростом вартості;
- 3 реінвестуванням;
- 4 дисконтуванням.

24. Інфраструктуру ринку інвестицій можна умовно поділити на складові:

- 1 регулюючу, функціональну, інформаційну;
- 2 функціональну, інформаційну, технологічну;
- 3 інформаційну, комерційну, регулюючу;
- 4 функціональну, регулюючу, законодавчу.

25. Форма виявлення на інвестиційному ринку в цілому, або на окремих його сегментах, системи факторів, які визначають співвідношення попиту, пропозиції, щн та конкуренції - це:

- 1 інфраструктура інвестиційного ринку;
- 2 кон'юнктура інвестиційного ринку;
- 3 інвестиційний цикл;
- 4 інвестиційний клімат.

26. Сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та іноземних інвесторів - це:

- 1 інфраструктура інвестиційного ринку;
- 2 кон'юнктура інвестиційного ринку;
- 3 інвестиційний цикл;

4 інвестиційний клімат.

27. Джерела формування інвестиційних ресурсів поділяються на такі групи:

- 1 власні, залучені;
- 2 залучені, позичені, зовнішні;
- 3 залучені, позичені, власні;
- 4 власні, зовнішні.

28. Стандартний документ, у якому детально обґрунтовується концепція реального інвестиційного проекту і приводяться його основні характеристики - це:

- 1 інвестиційна стратегія;
- 2 інвестиційний проект;
- 3 бізнес-план інвестиційного проекту;
- 4 інвестиційний портфель

29. Цілеспрямована сукупність об'єктів реального і фінансового інвестування, яка призначена для здійснення інвестиційної діяльності у середньостроковому періоді у відповідності до реальної інвестиційної стратегії - це:

- 1 інвестиційна стратегія ;
- 2 бізнес - план інвестиційного проекту;
- 3 інвестиційний проект;
- 4 інвестиційний портфель.

30. За об'єктом вкладення інвестиції поділяються на:

- 1 реальні і фінансові;
- 2 прямі і непрямі;
- 3 реальні і непрямі;
- 4 внутрішні і зовнішні.

31. За способом участі в інвестиційному портфелі інвестиції поділяються на:

- 1 реальні і фінансові;
- 2 прямі і непрямі;
- 3 реальні і непрямі;
- 4 внутрішні і зовнішні.

32. За регіональною ознакою інвестиції поділяються на:

- 1 короткострокові і довгострокові;
- 2 реальні і фінансові;
- 3 прямі і непрямі;
- 4 внутрішні і зовнішні.

33. Вкладення, які здійснюються іноземними громадянами, юридичними особами та державами - це:

- 1 зовнішні інвестиції;
- 2 іноземні інвестиції;
- 3 фінансові інвестиції;
- 4 непрямі інвестиції.

34. Інвестиції, які характеризують загальний обсяг інвестиційних коштів у певному періоді, спрямованих на відтворення, приріст товарно-матеріальних запасів, а також на підтримання діючих потужностей - це:

- 1 валові інвестиції;
- 2 чисті інвестиції;
- 3 непрямі інвестиції;
- 4 реальні інвестиції.

35. Відношення дисконтованої суми грошового потоку від інвестицій до дисконтованої суми вкладених інвестицій - це:

- 1 індекс доходності;
- 2 чистий приведений прибуток;
- 3 період окупності;

4 внутрішня ставка доходності.

36. Між коефіцієнтом нарощення та дисконтування для складних ставок позичкового процента:

- 1 не існує залежності;
- 2 існує пряма залежність;
- 3 існує обернена залежність;
- 4 жодна відповідь не є правильною.

37. Кон'юнктура інвестиційного ринку проходить такі стадії:

- 1 підйом, зрілість, послаблення, спад;
- 2 послаблення, спад, розширення, зрілість;
- 3 спад, зрілість, підйом, дно;
- 4 спад, підйом, бум, послаблення.

38. Основною метою інвестиційного менеджменту є:

- 1 отримання прибутку і задоволення соціального ефекту;
- 2 вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення;
- 3 забезпечення ефективної реалізації інвестиційної стратегії суб'єктів підприємницької діяльності;
- 4 жодна відповідь не є правильною.

39. Ощадний сертифікат - це:

- 1 письмове свідоцтво банку про депозитування грошових коштів, яке підтверджує право вкладника на отримання після закінчення встановленого строку самого депозиту та процентів по ньому;
- 2 цінний папір без встановленого строку обігу, який свідчить про пайову участь у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в цьому товаристві, дає право його власнику на отримання частини прибутку у вигляді дивіденда, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства;
- 3 цінний папір, що свідчить про внесок його власником грошових коштів та підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього паперу в передбачені в ньому терміни з виплатою фіксованого відсотка;
- 4 цінний папір без встановленого терміну обігу, що свідчить про часткову участь у статутному фонді, підтверджує право на участь в управлінні, дає право власникові на отримання частини прибутку у вигляді дивіденду.

40. Інвестиційний сертифікат - це:

- 1 письмове свідоцтво банку про депозитування грошових коштів, яке підтверджує право вкладника на отримання після закінчення встановленого строку самого депозиту та процентів по ньому;
- 2 цінний папір, що свідчить про внесок його власником грошових коштів та підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього паперу в передбачені в ньому терміни з виплатою фіксованого відсотка;
- 3 цінний папір без встановленого строку обігу, який свідчить про пайову участь у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в цьому товаристві, дає право його власнику на отримання частини прибутку у вигляді дивіденда, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства;
- 4 цінний папір, що випускається виключно інвестиційним фондом або інвестиційною компанією, який дає право власнику на отримання доходу у вигляді дивідендів.

41. Ринок інструментів фінансового інвестування складається з:

- 1 фондового ринку і грошового ринку;
- 2 ринку нерухомості і грошового ринку;
- 3 грошового ринку і ринку об'єктів приватизації;
- 4 ринку об'єктів приватизації і ринку нерухомості.

42. Кон'юнктурний бум пов'язаний з:

- 1 підвищенням активності ринкових процесів у зв'язку з поживавленням економіки в цілому;

- 2 різким зростанням попиту на усі інвестиційні товари, які пропозиція, не дивлячись на ріст, задовольнити не може;
- 3 зниженням інвестиційної активності у зв'язку із спадом в економіці в цілому, відносно повним насиченням попиту на об'єкти інвестування та деяким надлишком їх пропозиції;
- 4 найнижчим рівнем попиту та скороченням обсягів пропозиції об'єктів інвестування.

43. Підйом кон'юнктури пов'язаний з:

- 1 підвищенням активності ринкових процесів у зв'язку з поживавленням економіки в цілому;
- 2 різким зростанням попиту на усі інвестиційні товари, які пропозиція, не дивлячись на ріст, задовольнити не може;
- 3 зниженням інвестиційної активності у зв'язку із спадом в економіці в цілому, відносно повним насиченням попиту на об'єкти інвестування та деяким надлишком їх пропозиції;
- 4 найнижчим рівнем попиту та скороченням обсягів пропозиції об'єктів інвестування.

44. Послаблення кон'юнктури пов'язане з:

- 1 підвищенням активності ринкових процесів у зв'язку з поживавленням економіки в цілому;
- 2 різким зростанням попиту на усі інвестиційні товари, які пропозиція, не дивлячись на ріст, задовольнити не може;
- 3 зниженням інвестиційної активності у зв'язку із спадом в економіці в цілому, відносно повним насиченням попиту на об'єкти інвестування та деяким надлишком їх пропозиції;
- 4 найнижчим рівнем попиту та скороченням обсягів пропозиції об'єктів інвестування.

45. Кон'юнктурний спад пов'язаний з:

- 1 підвищенням активності ринкових процесів у зв'язку з поживавленням економіки в цілому;
- 2 різким зростанням попиту на усі інвестиційні товари, які пропозиція не дивлячись на ріст, задовольнити не може;
- 3 зниженням інвестиційної активності у зв'язку із спадом в економіці в цілому, відносно повним насиченням попиту на об'єкти інвестування та деяким надлишком їх пропозиції;
- 4 найнижчим рівнем попиту та скороченням обсягів пропозиції об'єктів інвестування.

46. Метод оцінки ефективності реального інвестиційного проекту, за яким визначається ставка дисконтування, що забезпечує нульове значення чистого приведенного прибутку, називається:

- 1 норма рентабельності;
- 2 індекс доходності;
- 3 внутрішня ставка прибутковості;
- 4 індекс прибутковості.

47. Забороняється інвестувати в об'єкти, створення та використання яких не відповідає:

- 1 санітарно-гігієнічним нормам;
- 2 радіаційним та екологічним нормам;
- 3 архітектурним нормам;
- 4 всі правильні відповіді.

48. Результат творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання у вигляді форми, малюнку і т.д., що визначають зовнішній вигляд промислового виробу - це:

- 1 винахід;
- 2 корисна модель;
- 3 промисловий зразок;
- 4 знак для товарів та послуг.

49. Право власності на винахід:

- 1 патентується на 10 років з можливим продовженням ще на 5 років;
- 2 патентується на 20 років;
- 3 патентується на 5 років з можливим продовженням ще на 3 роки;
- 4 підтверджується посвідченням на строк 10 років з наступним продовженням кожні 10 років.

50. Право власності на корисну модель згідно діючого законодавства України:

- 1 патентується на 5 років з можливим продовженням ще на 3 років;
- 2 патентується на 5 років з можливим продовженням ще на 5 років;
- 3 патентується на 10 років з можливим продовженням ще на 5 років;
- 4 жодна відповідь не є правильною.

БЛОК №3. РОЗРАХУНКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Задача 1.

Виручка від реалізації продукції - 1500 тис. грн .; собівартість реалізованої продукції - 993 тис. грн .; доходи від позареалізаційних операцій - 50 грн., витрати від позареалізаційних операцій - 74 тис. грн .; прибуток від реалізації матеріальних цінностей - 10 тис. грн. Визначте балансовий прибуток; рівень рентабельності реалізованої продукції.

Задача 2.

На основі даних фінансової звітності (табл. 1) визначити коефіцієнт покриття за три роки діяльності підприємства, оформити таблицю динаміки та проаналізувати отримані результати.

Дані фінансової звітності діяльності підприємства за 2017-2019 рр.

Показник	Код рядка	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Оборотні активи	ф.1, р.260	1628	2395	2068
Поточні зобов'язання	ф.1, р.620	365	496	302

Задача 3.

Розрахувати коефіцієнт конкурентоспроможності Товару за показниками, наведеними у таблиці

Технічні та економічні показники товарів

Показники	Товар 1	Конкурент	Коефіцієнт вагомості
Гарантійний строк, тис. годин	24000	27500	0,3
Якість, %	68	60	0,4
Привабливість, %	82	79	0,3
Ціна, грн	250	268	-
Витрати, пов'язані з використанням, грн	15	12	-

Задача 4.

Для трьох підприємств розрахувати індекс Гіршмана-Герфіндаля, якщо відомо, що підприємство А займає 45% ринку, підприємство Б – 27%; решта ринку належить підприємству В.

Задача 5.

Підприємство обслуговує 240 споживачів щодня. В торговельному залі 20 місць. Планова оборотність торговельного залу складає 16 чоловік на місто. Розрахувати коефіцієнт оборотності місця.

Задача 6.

Визначити товарооборот підприємства, якщо відомо, що за рік надходження товарів склали суму у 105780 грн, запаси товарів на кінець року склали 25360 грн., вибуття товарів за рік склало 8032 грн, на початок року сума запасів дорівнювала 32650 грн.

Задача 7.

Керівництво підприємства для випуску нової продукції має три альтернативи: побудувати новий цех; переобладнати старий цех; продати патент іншому підприємству. Розмір виграшу, що підприємство може одержати, залежить від сприятливого або несприятливого стану ринку

№ стратегії	Дії підприємства	Сприятливий стан ринку (0,6)	Несприятливий стан ринку (0,4)
1	Будівництво нового цеху	+300 00	-200 000
2	Переобладнання старого цеху	+150 000	-70 000
3	Продаж патенту	+50 000	+50 000

Задача 8.

Заповніть таблицю. Розподіліть подані під таблицею заходи і дії керівника в потрібні комірки, з огляду на стадії життєвого циклу організації.

Таблиця

Основні дії керівника на різних стадіях розвитку організації

Стадії	Заходи та дії керівника
1. Створення організації	
2. Зростання організації	
3. Зрілість	
4. Занепад	

- аналіз необхідності і можливості технічного переозброєння виробництва, підвищення рівня технологічної та конструкторської підготовки виробництва;
- збір і оцінка інформації про конкурентів, зіставлення її з можливостями, наявними ресурсами і стратегією компанії;
- створення необхідних умов для підтримки і зміцнення інтелектуального потенціалу організації, ефективної роботи цільових команд, використання матричних структур і т.п. ;
- оцінка необхідності і доцільності збільшення потенціалу компанії і внесення відповідних корективів в її стратегію;
- вишукати можливості залучення додаткових ресурсів за рахунок різних джерел;
- економія всіх видів ресурсів і зосередження діяльності організації на напрямку, яке є найкращим в даний час з точки зору найбільшої віддачі в найкоротші терміни;
- вирішення соціальних проблем колективу;
- оптимізація співвідношення між централізацією і децентралізацією в управлінні компанією;
- систематично і в першочерговому порядку стежити за поведінкою конкурентів і в необхідних випадках вносити зміни в перспективні плани організації;
- спільно зі споживачами визначати виробничу і науково-технічну політику організації;
- вивчення можливості злиття з іншими компаніями, звуження номенклатури виробленої продукції;
- впровадження прогресивних структур управління, інформаційних технологій і т.п. ;
- забезпечення балансу між поточною та інноваційною перспективною діяльністю, між підвищенням якості продукції, що випускається і послуг і пошуком нових сфер застосування капіталу;
- ретельно вивчити споживчий попит на дану продукцію (послугу) на конкретних ринках;

- здійснення змін в організації, в методах управління фірмою, у встановленні зв'язків з новими ринками і постачальниками;
- раціональна організація управлінського процесу, в тому числі розстановка кадрів, створення системи відповідальності, системи мотивації і стимулів, визначення механізму прийняття рішень.

Задача 9.

Для трьох підприємств розрахувати індекс Гіршмана-Герфіндаля, якщо відомо, що підприємство А займає 54% ринку, підприємство Б – 18%; решта ринку належить підприємству В.

Задача 10.

За минулий рік на підприємстві було введено основних фондів на суму 120384 грн., і на кінець року розмір ОФ підприємства склав 165820 грн. Коефіцієнт вибуття основних фондів дорівнює 0,32. Розрахувати інтегральний коефіцієнт інтенсивності оновлення основних фондів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Освітня програма підготовки бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент» в Маріупольському державному університеті.
2. Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті, затверджене наказом від 26.06.2015 р. № 196.
3. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної Комісії у Маріупольському державному університеті, затверджене наказом від 10.12.2019 р. № 412.
4. Стандарт вищої освіти. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь «бакалавр». Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування», спеціальність: 073 «Менеджмент».

Зразок бланка для оцінювання результатів державної атестації за спеціальністю «Менеджмент»

МАРІУПОЛЬСКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ

Студента/ки _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Факультет _____ курс _____ група _____

ІНСТРУКЦІЯ

Підпишіть бланк відповідей, а також кожен з виданих аркушів - і для відповідей, і для чернетки.

На виконання всіх завдань Вам дасться _____ академічні години (... хвилин без перерви).

⌚ Будь ласка, контролюйте час!

*Увага: виправлення номерів відповідей припустиме тільки у чернетці!

*Умови задачі не переписуйте!

БАЖАЄМО УСПІХУ!

1-й етап. Ознайомтесь з тестовими завданнями.

Дайте відповідь на тестові запитання (поряд з номером запитання зазначте номер правильної відповіді - вона тільки одна!)

№ _____ варіанта _

№ запитання	Відповідь	№ запитання	Відповідь	№ запитання	Відповідь	№ запитання	Відповідь
1		6		11		16	
2		7		12		17	
3		8		13		18	
4		9		14		19	
5		10		15		20	

_____ (дата і підпис студента)

Бали у рамочках виставляють тільки перевіряючі!

Оцінка теоретичних питань		Оцінка з тестів		Оцінка задачі		ПІДСУМКОВА ОЦІНКА	

Роботу перевірили:

Голова комісії

_____ (підпис)

_____ (Прізвище та ініціали)

Член комісії

_____ (підпис)

_____ (Прізвище та ініціали)

Член комісії

_____ (підпис)

_____ (Прізвище та ініціали)

Член комісії

_____ (підпис)

_____ (Прізвище та ініціали)

